

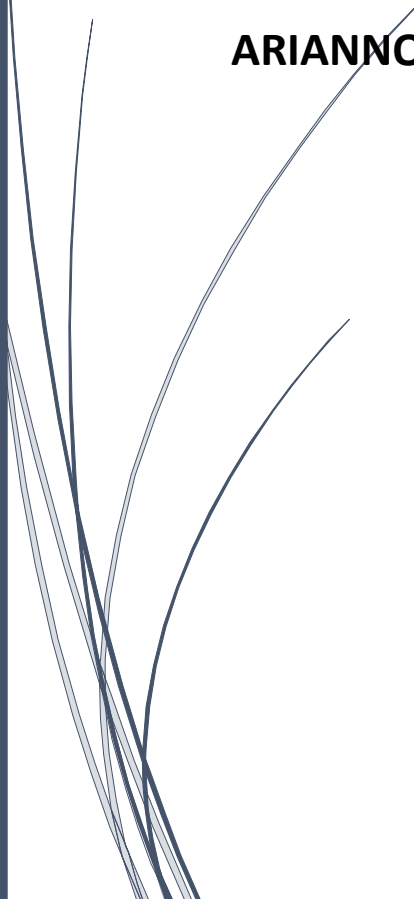
Grŵp
**Llandrillo
Menai**

GRŴP LLANDRILLO - MENAI

ADRODDIAD BLYNYDDOL A DATGANIADAU

ARIANNOL AM Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN

31 GORFFENNAF 2024

Rheolwyr allweddol

Diffinnir y rheolwyr allweddol fel aelodau Uwch Dîm Rheoli'r Grŵp a oedd yn cynnwys yr unigolion isod yn 2024:

Dafydd Evans - Prif Weithredwr; Swyddog Cyfrifyddu
Paul Bevan - Uwch Gyfarwyddwr – Datblygiadau Masnachol (gadawodd ym mis Medi 2023)
Sharon Bowker - Uwch Gyfarwyddwr - Gwasanaethau Corfforaethol
Aled Jones-Griffith - Pennaeth Coleg Menai a Choleg Meirion-Dwyfor
James Nelson - Uwch Gyfarwyddwr - Gwasanaethau Academaidd
Lawrence Wood - Pennaeth Coleg Llandrillo
Gwenllian Roberts - Uwch Gyfarwyddwr - Datblygiadau Masnachol (ymunodd yn mis Chwefror 2024)

Bwrdd y Llywodraethwyr

Ceir rhestr lawn y Llywodraethwyr ar dudalen 15 y datganiadau ariannol hyn.

Gweithredodd Mr T Prosser, Cyfarwyddwr Llywodraethu a Gwybodaeth y Grŵp, fel Clerc y Gorfforaeth drwy gydol y cyfnod.

Cynghorwyr Proffesiynol

Archwilwyr Annibynnol: RSM UK Audit LLP
One City Place
Queens Road
Caer
CH1 3BQ

Archwilwyr Mewnol: TIAA
Artillery House
Fort Fareham
Newgate Lane
Fareham
PO14 1AH

Prif Fancwyr: Banc Barclays PLC
Y Ganolfan Bancio Corfforaethol
Blwch Post 3333,
One Snowhill
Snow Hill Queensway,
Birmingham,
B3 2WN

<i>Cyfreithwyr:</i>	Eversheds 1 Sgwâr Callaghan Caerdydd CF10 5BT	J W Hughes & Co 27 Stryd Augusta Llandudno LL30 2AD
---------------------	--	--

Cynnwys

Adroddiad Blynyddol	4
Datganiad ynghylch Llywodraethu Corfforaethol a Rheoli Mewnol	17
Datganiad ynghylch Cysondeb, Priodoldeb a Chydymffurfiaeth	22
Datganiad ynghylch Cyfrifoldebau Aelodau'r Gorfforaeth	23
Adroddiad yr Archwiliwr Annibynnol i Gorfforaeth Grŵp Llandrillo Menai	25
Datganiadau Cyfunol a Cholegol ynghylch Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	29
Datganiadau Cyfunol a Cholegol ynghylch Incwm Cynhwysfawr am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2024 (parhad)	30
Datganiad Cyfunol a Cholegol ynghylch Newidiadau i Gronfeydd am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2024	31
Mantolenni ar 31 Gorffennaf 2024.....	32
Datganiad Cyfunol ynghylch Llif Arian am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2024	33
Nodiadau i gyd-fynd â'r Datganiadau Ariannol am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2024 ...	34

Adroddiad Blynyddol

Cyflwyno aelodau Bwrdd Corfforaeth Grŵp Llandrillo Menai (y Grŵp) eu hadroddiad, a'r datganiadau ariannol a archwiliwyd, am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2024.

1. Statws Cyfreithiol

Sefydlwyd y Gorfforaeth yn unol â Deddf Addysg Bellach ac Uwch 1992 i'r diben o redeg Grŵp Llandrillo Menai (y Gorfforaeth). I ddibenion Deddf Elusennau 2011, mae'r Grŵp yn elusen a eithriwyd.

2. Cenhadaeth

Mae cynllun strategol pum mlynedd y Grŵp am y cyfnod 2022-2027 yn cynnwys cenhadaeth i "Wella Dyfodol Pobl". Cefnogir y genhadaeth hon gan y pum thema strategol a amlinellir isod:

Ein 5 thema allweddol

Bod ar flaen y gad yn y byd modern

Ein lle yn y gymuned

Cyfleoedd i ddysgwyr a llwyddiant dysgwyr

Defnyddio sgiliau a gwybodaeth i ysgogi'r economi

Ein rôl mewn Cymru gynaliadwy

Rhennir pob un o'r themâu allweddol hyn yn flaenoriaethau pellach a fesurir gan ddangosyddion perfformiad allweddol:

Bod ar flaen y gad yn y byd modern

Blaenoriaethau	Dangosyddion Perfformiad Allweddol
Ymgorffori hyblygrwydd a gwytnwch ym mhopeth a wnawn	DPA 1 - Nifer y dyddiau hyfforddi i bob aelod o staff
Bod ar flaen y gad o ran digidoleiddio	
Ymgorffori cynaliadwyedd yn yr holl gwricwlwm	
Datblygu Datblygiad Proffesiynol Parhaus perthnasol i'r holl staff ynghyd â diwylliant o ymgynraedd at ragoriaeth	DPA 2 - Buddsoddiad cyfalaf bob blwyddyn
Rhoi pwyslais ar arloesi fel ei fod yn dod yn rhan naturiol o'n gwaith	
Creu arweinwyr a fydd yn ffynnu yn y byd modern	DPA 3 - Cyfran y dysgwyr sydd â chyfarpar digidol
Cyllido rhaglen gyfalaf uchelgeisiol er mwyn darparu cyfleoedd sy'n arwain y sector	

Ein lle yn y gymuned

Blaenoriaethau	Dangosyddion Perfformiad Allweddol
Hyrwyddo symudedd cymdeithasol a dyheadau drwy Ddysgu Gydol Oes	DPA 1 - Cyfraddau llwyddo grwpiau lleiafrifol
Gweithio mewn partneriaeth â chyrrff cyhoeddus lleol eraill	
Bod yn adnabyddus a chael ein parchu am gefnogi ein cymunedau	
Arwain y ffordd o ran cydraddoldeb ac amrywiaeth Blaenoriaethu ardaloedd o amddifadedd	DPA 2 - Cyfraddau llwyddiant mewn ardaloedd o amddifadedd
Creu ymdeimlad gwirioneddol o gymuned yng Ngrŵp Llandrillo Menai	DPA 3 - Cynyddu'r ddarpariaeth Dysgu Oedolion a Dysgu yn y Gymuned
Buddsoddi yn ein staff a bod yn gyflogwr mae pobl yn ei ddewis	

Cyfleoedd i ddysgwyr a llwyddiant dysgwyr

Blaenoriaethau	Dangosyddion Perfformiad Allweddol
Sicrhau bod y cwricwlwm yn berthnasol ac yn arwain at ddilyniant	DPA 1 - Cyfraddau llwyddo dysgwyr
Staff addysgu rhagorol sy'n sicrhau canlyniadau rhagorol	
Arwain a chefnogi ein dysgwyr, er mwyn cyflawni deilliannau rhagorol	
Goresgyn y rhwystrau sy'n dal dysgwyr yn ôl	DPA 2 - Nifer y dysgwyr sy'n cael eu recriwtio
Gadael i Lais y Myfyrwyr ddylanwadu ar ein blaenoriaethau	DPA 3 - Nifer y dysgwyr sy'n derbyn cefnogaeth
Meddu ar strategaeth farchnata gyffrous i hyrwyddo ein darpariaeth	

Defnyddio sgiliau a gwybodaeth i ysgogi'r economi

Blaenoriaethau	Dangosyddion Perfformiad Allweddol
Gweithio'n agos gyda chwmnïau a phartneriaethau sgiliau er mwyn ehangu'r economi	DPA 1 - Nifer y prentisiaethau llwyddiannus
Cynnig hyfforddiant a ystyrir y gorau yn y sector i gyflogwyr Cynyddu nifer y prentisiaid	
Ehangu ac ymestyn ein darpariaeth addysg uwch	DPA 2 - Nifer y dysgwyr Addysg Uwch llwyddiannus
Datblygu cyfres o Ganolfannau Trosglwyddo Gwybodaeth a fydd yn sail ar gyfer datblygiadau yn y sector diwydiannol	
Chwarae rhan flaenllaw yn Uchelgais Gogledd Cymru	DPA 3 - Nifer y cyrsiau hyfforddi pwrpasol i gyflogwyr
Sicrhau bod gan yr holl staff wybodaeth gyfredol ar lefel y diwydiant	

Ein rôl mewn Cymru gynaliadwy

Blaenoriaethau	Dangosyddion Perfformiad Allweddol
Gwella iechyd a lles ein dysgwyr a'n staff	DPA 1 - Categoriâu iechyd ariannol
Anelu at fod yn sefydliad di-garbon	
Meithrin sgiliau cynaliadwyedd yn ein heconomi leol	DPA 2 - Cyfraddau salwch staff
Ymgorffori cynaliadwyedd yn ein holl weithgareddau	DPA 3 - Y gyfran o'r cwricwlwm a ddarperir yn ddwyieithog
Hyrwyddo iaith a diwylliant Cymru	DPA 4 - Targed Amgylcheddol / Ein cynnydd tuag at fod yn sefydliad Sero Net
Gofalu ein bod yn gweithredu'n effeithlon er mwyn sicrhau cynaliadwyedd ariannol	
Bod yn llais cryf yn y broses o lunio polisiau rhanbarthol a chenedlaethol	

Ceir dolen i gopi digidol o'r cynllun strategol [yma](#).

Craffa'r Bwrdd yn rheolaidd ar y cynnydd a wneir mewn perthynas â'r cynllun a'r cynlluniau gweithredol cysylltiedig. Bydd y Grŵp yn parhau i adrodd ar gynnydd mewn cyfarfod cyhoeddus blyneddol, ble byddwn yn cyhoeddi ein Hadroddiad Blyneddol.

3. Adnoddau

Mae'r Grŵp yn parhau i fuddsoddi yn yr adnoddau mae'n eu defnyddio i fynd i'r afael â'i amcanion strategol, gan fuddsoddi'n sylweddol mewn offer Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu, yr ystadau a datblygiadau cyfalaf.

Yn ystod 2023/24, roedd y Grŵp yn cyflogi 1,571 ar gyfartaledd (2022/23: 1,578). O'r rhain roedd 970 yn staff addysgu (2022/23: 984).

3.1. Y Cyflwyno

Prif nod y Grŵp yw diwallu anghenion addysgol siroedd Conwy, Dinbych, Gwynedd a Môn drwy ddarparu cyfleoedd addysgol a hyfforddiant o safon uchel. Trwy gydol 2023/24, addysgodd y Grŵp 11,717 (2022/23: 11,639) o fyfyrwyr Addysg Bellach (4,650 ar gyrsiau llawn amser a 7,067 ar gyrsiau rhan-amser), 1,050 (2022/23: 1,068) o fyfyrwyr Addysg Uwch (439 llawn amser a 611 rhan-amser) a 3,710 (2022/23: 2,956) o fyfyrwyr drwy gontract dysgu seiliedig ar waith y Grŵp (oll yn rhan-amser). Yn ogystal, addysgwyd 3,911 (2022/23: 3,062) ar raglenni dysgu penodol (i ddiwydiant yn aml) nas ariannwyd gan Lywodraeth Cymru.

3.2. Rhagoriaeth

Proffil Arolygiadau/Adolygiadau Proffil y Ddarpariaeth

	Dyddiad yr Arolygiad	Gradd
Addysg Bellach (Estyn)	2024	amherthnasol*
Dysgu Seiliedig ar Waith (Estyn)	2023	amherthnasol*
Y ddarpariaeth Dysgu Oedolion yn y Gymuned yn siroedd Conwy a Dinbych (Estyn)	2024	amherthnasol*
Dysgu Oedolion a Dysgu yn y Gymuned (Gwynedd a Môn) (Estyn)	2019	Da
Dysgu Seiliedig ar Waith Hyfforddiant Gogledd Cymru (Ofsted)	2023	Da
Addysg Uwch yr Asiantaeth Sicrhau Ansawdd (QAA)	2022	Yn bodloni'r disgwyliadau**

* Nid yw graddio bellach yn rhan o fframwaith arolygu Estyn – tynnodd yr adroddiad a gyhoeddwyd yn dilyn yr arolygiad sylw at gyflawniadau, ymroddiad a chynnydd eithriadol prentisiaid, gan sefydlu'r consortiwm yn gadarn fel arloeswr yn y sector addysg.

** Nid yw'r Asiantaeth Sicrhau Ansawdd yn graddio ond yn hytrach yn mesur y darparwr yn erbyn disgwyliadau Cod Ansawdd y Deyrnas Unedig ac yn erbyn safonau amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethol (ESG Part 1). Y canlyniad gorau yw bodloni disgwyliadau - mae hyn yn dangos bod gan y darparwr drefniadau cadarn ar gyfer sicrhau safonau academaidd, rheoli ansawdd academaidd a gwella ansawdd profiadau'r myfyrwyr.

Y Prif Gryfderau a nodwyd mewn Arolygiadau ac Adolygiadau

Addysg Bellach

- Ar draws darprïaeth eang Grŵp Llandrillo Menai, mae'r rhan fwyaf o ddysgwyr yn hapus, yn llawn cymhelliant ac yn falch o'u cynnydd. Mae llawer yn datblygu sgiliau pwnc neu sgiliau galwedigaethol cryf. Mae'r dysgwyr yn ymddwyn yn dda ymhob campws ac yn barchus, yn ystyriol ac yn gwrtais.
- Mae presenoldeb llawer o ddysgwyr yn dda ac maent yn cyrraedd eu gwersi yn brydlon.
- Mae'r athrawon yn meddu ar wybodaeth dda a phrofiad yn eu pynciau. Maent yn gyfeillgar a hawdd siarad â nhw, ac yn rhoi cefnogaeth dda i'w dysgwyr. Mae Cymorthyddion Dysgu yn rhoi cymorth effeithiol i ddysgwyr ag anghenion dysgu ychwanegol sydd â chynllun datblygu unigol. Mae dysgwyr Sgiliau Byw'n Annibynnol yn gwneud cynnydd cadarn tuag at gyflawni eu targedau unigol a'u cyrchfannau dilyniant arfaethedig.
- Mae llawer o'r athrawon yn cynllunio eu gwersi'n effeithiol. Maent yn rhannu amcanion dysgu clir gyda'r dysgwyr ac yn defnyddio amrywiaeth briodol o ddulliau addysgu. Mae'r mwyafrif yn meddu ar ddisgwyliadau uchel o bob dysgwr.
- Mae dysgu ac addysgu dwyieithog yn nodwedd gref ac amlwg yn y coleg. Mae'r athrawon yn cynllunio ac yn cyflwyno gwersi dwyieithog yn fedrus ac yn batrwm da o sut i ddefnyddio'r ddwy iaith.
- Mae'r rhan fwyaf o ddysgwyr yn defnyddio technoleg dysgu'n dda ac yn meddu ar sgiliau dysgu digidol cryf.
- Ar bob campws ceir diwylliant croesawgar, agored a pharchus lle mae amrywiaeth yn cael ei ddathlu, a'r staff a'r dysgwyr yn meithrin perthynas gadarnhaol â'i gilydd.
- Mae'r dysgwyr yn elwa ar fynediad at ystod eang o wasanaethau cymorth sy'n addas i'w hanghenion yn ystod eu cyfnod yn y coleg, gan gynnwys cwnsela, cymorth llesiant, ymarferydd iechyd meddwl a nyrs.
- Mae'r Grŵp a'i bartneriaid, gan gynnwys ysgolion ac awdurdodau lleol, wedi sefydlu prosesau pontio i'r coleg hynod effeithiol sy'n cefnogi'r dysgwyr yn dda ar draws amrywiaeth o lwybrau i addysg. Yn ystod cyfnod olaf eu rhaglenni dysgu yn y coleg mae'r dysgwyr yn derbyn gwybodaeth ac arweiniad defnyddiol ynghylch cyfleoedd dilyniant hefyd, gan gynnwys cyfleoedd addysg bellach, addysg uwch a chyflogaeth.
- Mae'r uwch arweinwyr a'r llywodraethwyr wedi sefydlu strwythur grŵp effeithiol sy'n cefnogi ac yn hybu hunaniaeth unigryw pob coleg a chysylltiadau â'r gymuned. Mae hyn yn eu helpu i ymateb yn briodol i nodweddion cymdeithasol ac economaidd y gwahanol gymunedau a chymdogaethau a wasanaethir.
- Mae bwrdd y llywodraethwyr yn meddu ar drosolwg clir o waith y Grŵp ac yn herio'r uwch arweinyddion yn effeithiol yn rheolaidd. Yn gyffredinol mae'r uwch arweinyddion a'r arweinyddion canol yn defnyddio gwybodaeth yn dda fel rhan o'r trefniadau monitro a hunanwerthuso.
Mae'r uwch arweinyddion yn cynllunio ac yn rheoli cyllid y coleg yn dda ac yn gweithredu'n rhagweithiol o ran tueddiadau economaidd, newidiadau cyllidol a datblygiadau technolegol. Mae hyn yn galluogi'r coleg i gynnal ei gynnydd eang o gyrsiau ar draws yr holl ardaloedd daearyddol mae'n eu gwasanaethu, yn ogystal â buddsoddi yn natblygiad parhaus cyfleusterau'r coleg.

Gwnaed argymhellion i wella effaith yr addysgu ar ansawdd y dysgu; gan ganolbwyntio ar gwestiynu, asesu ffurfiannol ac ymestyn a herio; gwella'r niferoedd sy'n cael gradd uchel mewn cyrsiau wedi'u graddio, gan gynnwys cymwysterau galwedigaethol ac Uwch Gyfrannol/Safon Uwch a mynd i'r afael â phroblemau presenoldeb gwael dysgwyr a diffyg prydlondeb ar draws bob campws.

Dysgu Seiliedig ar Waith

- Mae nifer sylweddol o ddysgwyr yn cwblhau eu fframweithiau cymwysterau'n llawn, gyda'r cyfraddau cyrhaeddiad yn parhau i wella yn bron pob maes rhaglen.
- Mae dysgwyr yn mwynhau eu dysgu ac yn teimlo'n ddiogel yn eu hamgylcheddau hyfforddi.
- Mae ansawdd yr addysgu, yr hyfforddi a'r asesu yn dda ar y cyfan, a cheir ambell enghraifft o arfer ragorol.
- At ei gilydd, mae ansawdd y gofal, y cymorth a'r arweiniad yn dda a chaiff dysgwyr eu cynorthwyo'n dda i'w helpu i ddatblygu eu haddysg a'u medrau cyflogadwyedd.
- Gall dysgwyr fanteisio ar ystod eang iawn o raglenni hyfforddi ac adnoddau a chyfleusterau da i ragorol ar gyfer hyfforddiant yn y gwaith ac i ffwrdd o'r gwaith.
- Mae uwch reolwyr yn darparu cyfeiriad strategol effeithiol ac yn pennu targedau clir o ran darparu dysgu seiliedig ar waith.

Gwnaed argymhellion i wella cyfraddau llwyddo a chwblhau amserol gan ddysgwyr mewn rhaglenni dysgu a meysydd dysgu sy'n tanberfformio, ac i sicrhau bod yr holl diwtoriaid ac aseswyr yn datblygu sgiliau rhifedd a llythrennedd y dysgwyr mewn ffordd gyson ym mhob maes dysgu.

Y ddarpariaeth Dysgu Oedolion yn y Gymuned yn siroedd Conwy a Dinbych

- Mae'r dysgwyr yn datblygu sgiliau ac ymddygiad ehangach gwerthfawr yn ystod eu cyrsiau. Bydd y rhain yn cynnwys ymgysylltu cyson, gweithio'n annibynnol, rheoli amser a siarad cyhoeddus yn ogystal â sgiliau cymdeithasol ehangach.
- Mae'r tiwtoriaid yn amyneddgar ac yn dangos empathi a hiwmor, gan greu amgylcheddau cefnogol i'r dysgwyr.
- Mae'r bartneriaeth yn cynnig ystod briodol o ddarpariaeth sy'n unol â blaenoriaethau Llywodraeth Cymru. Mae dau bartner cyflenwi'r bartneriaeth, Grŵp Llandrillo Menai ac Addysg Oedolion Cymru, yn cynllunio'r cyrsiau'n effeithiol ac ar y cyd, gan osgoi dyblygu a sicrhau bod cynnig cwricwlwm cryf.
- Mae'r bartneriaeth yn cael ei harwain a'i rheoli'n effeithiol. Mae aelodau staff ar bob lefel yn cyfleu gweledigaeth gynhwysol y bartneriaeth. Maent yn teimlo eu bod yn cael cefnogaeth dda gan yr arweinwyr ac yn medru cyrchu adnoddau a chyfleoedd dysgu proffesiynol gwerthfawr.

Gwnaed argymhellion i gynyddu faint o ddarpariaeth ac addysgu sy'n cefnogi dysgu drwy gyfrwng y Gymraeg; ehangu ystod y partneriaid sy'n cyfrannu at gynllunio'r ddarpariaeth a chryfhau'r cynllunio strategol i gynnwys dangosyddion perfformiad allweddol a thargedau i werthuso effaith y gweithredoedd.

Dysgu Oedolion a Dysgu yn y Gymuned (Gwynedd a Môn)

- Mae'r dysgwyr yn frwdfrydig am eu gwaith ac yn cyfrannu'n dda mewn sesiynau. Maent yn gwneud ffrindiau newydd ac yn meithrin dyfalbarhad a gwytnwch.
- Mae'r dysgwyr yn magu hyder ac ôl cael profiadau dysgu gwael yn y gorffennol.
- Mae bron pob dysgwr yn teimlo'n ddiogel ac yn cael croeso yn y dosbarth.
- Mae'r bartneriaeth yn cynnig ystod briodol o gyrsiau llythrennedd, rhifedd, sgiliau digidol ac ESOL yn unol â blaenoriaethau cenedlaethol Llywodraeth Cymru.
- Mae'r bartneriaeth yn cefnogi dysgwyr yn dda i oresgyn ystod o rwystrau i'w dysgu a'u datblygiad personol.
- Mae'r bartneriaeth wedi sefydlu gweledigaeth glir gyda nodau, amcanion a pholisiau priodol sy'n canolbwyntio ar ddiwallu anghenion llawer o ddysgwyr.
- Mae'r arweinwyr yn hyrwyddo ac yn hwyluso'r defnydd o'r Gymraeg yn dda ym maes dysgu oedolion, ac maent yn rhagweithiol wrth fynd i'r afael ag anghenion hyfforddi ar gyfer cyflogaeth leol.

Dysgu Seiliedig ar Waith Hyfforddiant Gogledd Cymru (Ofsted)

- Mae gan yr uwch arweinwyr ddisgwyliadau uchel o'u staff a'u prentisiaid. Mae'r arweinwyr yn rhoi camau effeithiol ar waith i wella'r meysydd y nodwyd bod angen eu gwella.
- Mae gan yr arweinwyr a'r rheolwyr strategaeth glir ar gyfer y cwricwlwm y maent yn ei gynnig. Maent yn llunio meysydd llafur sy'n ymateb i'r bylchau mewn sgiliau a nodwyd yn genedlaethol.
- Mae'r arweinwyr yn darparu cyfleoedd i ddysgwyr sydd wedi'u dadrithio ac sydd heb fod yn frwd dros addysg a hyfforddiant o'r blaen.
- Mae'r arweinwyr yn sicrhau eu bod yn dewis staff sydd â chymwysterau da ac sydd â phrofiad perthnasol mewn diwydiant. Mae staff yn elwa ar ddatblygiad proffesiynol i'w helpu i wella eu harferion addysgu.
- Mae'r prentisiaid yn meithrin llawer o wybodaeth, sgiliau ac ymddygiadau newydd yn ystod eu prentisiaeth drwy strategaethau dysgu ac addysgu effeithiol.
- Mae cyflogwyr yn gwerthfawrogi'r hyfforddiant y mae eu prentisiaid yn ei dderbyn a'i fod yn eu galluogi i gyfrannu at waith eu tîm trwy ddod yn fedrus mewn meysydd amrywiol a chyflawni amryfal dasgau.
- Mae gan aelodau'r bwrdd cynghori arbenigedd angenrheidiol yn y sector addysg a phrentisiaethau. Mae'r uwch arweinwyr yn cyflwyno ystod o wybodaeth iddynt i'w galluogi i gefnogi a herio'n effeithiol. Maent yn herio arweinwyr ynghylch newidiadau i'r cwricwlwm er mwyn sicrhau bod anghenion cyflogwyr ac anghenion rhanbarthol yn cael eu diwallu.

Mewn ychydig o'r rhaglenni gwnaed argymhellion i addysgu'r sgiliau ehangach sydd eu hangen ar brentisiaid i allu dysgu'n annibynnol ac ymestyn eu gwybodaeth; sicrhau bod pob prentis yn elwa ar gyngor diduedd ynghylch dilyniant; sicrhau bod gan bob dysgwr ddealltwriaeth dda o radicleiddio ac eithafiaeth.

Addysg Uwch

Cymeradwywyd darpariaeth y Grŵp mewn pedwar maes:

- Ehangder y gwasanaethau cymorth i fyfyrwyr
- Y cyfleusterau dysgu ac addysgu
- Agwedd strategol tuag at ddysgu ar-lein a dysgu o bell er mwyn sicrhau profiadau dysgu cynhwysol
- Ymgysylltu â chyflogwyr a rhanddeiliaid wrth lunio rhaglenni a'u cyflwyno

Yn ogystal, cymeradwyodd yr Asiantaeth Sicrhau Ansawdd y camau a gymerwyd gan y Grŵp yn y meysydd canlynol i wella ymarfer:

- Camau wedi'u cymryd i ymgysylltu â'r corff myfyrwyr er mwyn gwella profiadau dysgu
- Camau wedi'u cymryd i gynyddu cyfleoedd galwedigaethol cyfrwng Cymraeg
- Symleiddio'r broses dderbyn ar gyfer Addysg Uwch

Gwnaed un argymhelliad:

- Hyfforddiant i gefnogi cysondeb prosesau hunanasesu

3.3 Perfformiad Ariannol

Yn strategaeth ariannol y Grŵp, ceir nifer o ddangosyddion perfformiad allweddol (DPA) a fwriadwyd i sicrhau bod y Grŵp yn parhau'n sefydliad sy'n sefydlog yn ariannol ac sy'n gallu buddsoddi yn ei adnoddau er mwyn darparu'r amgylchedd dysgu gorau posibl i'w ddysgwyr.

Targed y DPA	Gwir ganlyniad	Cymhariaeth 2023	Asesiad o'r Cyflwr Ariannol	Sgôr yn dilyn yr Asesiad Ariannol
EBITDA > 4% o incwm	3.8%	7.4%		40
Cymhareb asedau cyfredol net > 2	3.59	2.71		100
Benthyca <15% o'r incwm	0.0%	0.1%		100
Sgôr yn dilyn yr Asesiad Ariannol			Rhagorol	240

Mae'r tri tharged DPA yn y tabl uchod yn cyfrannu at yr asesiad iechyd ariannol a ddiffinnir gan yr Asiantaeth Cyllido Addysg a Sgiliau. Mae hyn yn rhoi arwydd o gryfder ariannol sylfaenol sefydliad. Ar sail canlyniadau ariannol 2023/24, mae cyflwr ariannol y Grŵp yn dal i fod yn "Rhagorol."

	2024	2023	Newid
	£'000	£'000	£'000
Gwarged/(Diffyg) am y flwyddyn	(1,751)	3,011	(4,762)
Eitem o wariant eithriadol	904	193	711
FRS102 Costau staffio (pensiwn)	225	1,990	(1,765)
FRS102 Costau llogau (pensiwn)	(77)	(678)	(1,435)
Cost dibrisiant ac amhariadau	9,332	6,050	3,282
Rhyddhau grantiau cyfalaf gohiredig	(3,933)	(3,299)	(634)
Llog derbyniadwy	(1,022)	(498)	(524)
Llogau taladwy	10	13	(3)
Difidend o Ymrwymiad y Grŵp	(413)	(524)	111
Gwarged yn sgil gwaredu asedau sefydlog	-	-	-
EBITDA'r Coleg	3,275	6,258	(2,983)
EBITDA fel % o'r incwm	3.8%	7.4%	(3.6%)

Mae'r tabl uchod yn dangos sut y cysonwyd canlyniadau'r Coleg â'r gwarged cyn llog, treth, dibrisio ac amorteiddio (EBITDA). Nid yw'n cynnwys canlyniadau unrhyw is-gwmnïau.

Mae'r gostyngiad mewn EBITDA o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol yn bennaf o ganlyniad i ostyngiad mewn termau real yn y grantiau gan Lywodraeth Cymru. Er bod incwm yn gyffredinol wedi codi, cafodd hyn ei wrthbwyso gan gostau uwch, yn enwedig mewn perthynas â chostau staffio lle cafwyd dyfarniad cyflog cyfunol o 5% yn ystod y flwyddyn.

Mae'r gwariant eithriadol yn ymwneud â chost dileu swyddi a chostau Pensiynau Uwch yn y ddwy flynedd ddiwethaf. Ym mis Gorffennaf 2024, cynigiodd y Grŵp raglen diswyddo gwirfoddol a gostiodd £544k.

Y rheswm am y cynnydd mewn dibrisiant ac amhariadau o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol yw cofnodi gwerth safle Penrallt a Ffordd Ffriddoedd/Friars Bangor ar eu gwerth ailwerthu, ynghyd â dileu costau'n gysylltiedig â Chanolfan Economi Wledig Glynllifon, ble bu'n rhaid lleihau maint y prosiect oherwydd pryderon am yr effeithiau amgylcheddol.

Yn ystod y flwyddyn, derbyniodd y Grŵp drosranniad o £413k gan Hyfforddiant Gogledd Cymru (NWT), (2023: £524k), sef yr elw a wnaeth NWT yn ystod 2022/23. Roedd elw EBITDA NWT yn 2023/24 yn £404k (2022/23: £515k).

Fel yn y blynyddoedd cynt, effeithiodd yr anwadalrwydd a oedd yn deillio o'r gofynion o ran cyfrifo buddion ôl-gyflogaeth a nodir yn FRS 102 yn sylweddol ar ganlyniadau'r Grŵp. Mae'r gwarged am y flwyddyn yn cynnwys costau anariannol o £148k (2023 - cost net o £1.31m) yn sgil cyfrifyddu am y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol yn unol â FRS102. Yn y Fantolen, fel gweddill y sector, mae'r Grŵp wedi dilyn y drefn a argymhellir o gydnabod terfyn uchaf yr ased ac felly mae ei werth ar y fantolen wedi gostwng i rwymedigaeth net o £157k eleni (2023 - £1.6m). Cydnabyddir y gostyngiad hwn mewn gwerth trwy'r Datganiad o Newidiadau mewn Cronfeydd Wrth Gefn (SOCR).

Mae'r gostyngiad o tua £7m yn y balansau arian parod ac adnau banc yn ystod y flwyddyn yn ymwneud yn bennaf â gwariant cyfalaf. Ar ddiwedd y flwyddyn, roedd tua £4.7m yn weddill mewn cyfraniadau cyfalaf gan Lywodraeth Cymru. Mae cadw arian yn bwysig gan fod yn rhaid i'r Grŵp gyfrannu at gostau prosiectau cyfalaf yr ymgymerir â hwy ar y cyd â Llywodraeth Cymru.

Heb wargedion i gynhyrchu arian, ni fyddai'r Grŵp yn gallu buddsoddi yn ei ystâd.

Prif brosiectau cyfalaf y Grŵp yn 2023/24 oedd cwblhau Canolfan Beirianeg y Rhyl a pharhau i ailddatblygu campws newydd Bangor ym Mharc Menai. Cwblhawyd y datblygiad hwn a chroesawyd criw newydd o ddysgwyr yno ym mis Medi 2024. Hefyd prynodd y Grŵp adeiladau ar Stryd Fawr Bangor a dechrau ar y gwaith adnewyddu er mwyn cynnig darpariaeth Dysgu Oedolion a Chymunedol pan fydd yn agor yn 2024/25. Deil y Grŵp i fuddsoddi'n sylweddol yn ei offer TGCh a'r ystâd yn gyffredinol.

Mae'r sefyllfa ariannol yn mynd yn fwy heriol yn gyffredinol, ond mae'r Grŵp yn wynebu'r heriau hyn o sylfaen ariannol gadarn, gyda mantolen iach a dim dyledion.

4. Rhanddeiliaid

Rydym wedi sefydlu perthynas ag Awdurdodau Addysg Lleol siroedd Conwy, Dinbych, Gwynedd a Môn. Mae'r Grŵp yn parhau i fod yn bartner gweithgar yn y pedair sir a darpara gyrsiau galwedigaethol 14–16 ac ôl-16 i bob un ohonynt.

Yng nghyswllt Addysg Uwch, mae'r Grŵp yn rhan o grŵp cynllunio rhanbarthol Gogledd a Chanolbarth Cymru a ffurfiodd bartneriaeth strategol â Phrifysgol Bangor. Mae'r Ganolfan Brifysgol yng Ngholeg Llandrillo, mewn partneriaeth â Phrifysgol Bangor, yn bwynt gwerthu o'r radd flaenaf o safbwynt ein darpariaeth Addysg Uwch ac mae strategaeth Addysg Uwch y Grŵp yn parhau i dargedu cynyddu ein darpariaeth. Er bod niferoedd y dysgwyr wedi dioddef yn ystod y tair blynedd ddiwethaf o ganlyniad i COVID-19 gwelsom gynnydd yn y dysgwyr Lefel 4 yn y flwyddyn o'i chymharu â 2022/23 ac mae hyn yn parhau yn 2024/25.

Caiff y cysylltiadau hyn â'r Prifysgolion sy'n bartneriaid i ni effaith gadarnhaol o ran ymateb a bod yn berthnasol i anghenion economi Gogledd Cymru, drwy alluogi myfyrwyr yng Ngogledd Cymru i gael addysg uwch yn nes at adref a/neu at eu gwaith.

Yn ogystal, mae'r Grŵp yn aelod gweithgar o Fwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru, Bwrdd Ymgynghorol Rhaglen yr Ynys Ynni a'r ddau Fwrdd Gwasanaethau Lleol yng Ngogledd Cymru sy'n cynorthwyo i wireddu cenhadaeth y Grŵp o ran ymgysylltu â chyflogwyr.

5. Datblygiadau i'r Dyfodol

Mae 2024-25 yn debygol o fod yn flwyddyn heriol i'r Grŵp yn ariannol. Cafwyd rhagor o doriadau mewn termau real yn y cyllido i Addysg Bellach amser llawn a rhan-amser, yn ogystal â lleihad yn y Contract Dysgu Seiliedig ar Waith a Phrentisiaethau Gradd, ble'r oedd y Grŵp wedi targedu twf. Mae'r

costau staffio wedi cynyddu hefyd oherwydd dyfarniadau cyflog a chynnydd yn y cyfraniadau pensiwn a'r cyfraniadau Yswiriant Gwladol.

Ar yr ochr gadarnhaol, rydym wedi gweld cynnydd yn niferoedd eich dysgwyr amser llawn yn 2024/25 ond mae'r fethodoleg gyllido'n golygu nad yw hyn yn debygol o effeithio ar werth ei grant cyllido tan 2026/27.

Mae peth ansicrwydd yn parhau ynghylch parhad prosiectau'r Gronfa Ffyniant Gyffredin a gynhaliwyd eleni. Roedd y rhain i ddarfod ym mis Rhagfyr 2024 yn wreiddiol, ond cafodd nifer o'r prosiectau estyniad am 2 i 3 mis er mwyn galluogi gwario'r cyllidebau.

Mae gan y Grŵp raglen gyfalaf naw mlynedd yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru. Mae'r rhaglen yn nodi cyfleoedd i wella, gyda'r nod o ddarparu'r amgylchedd dysgu gorau posibl i fyfyrwyr y Grŵp trwy fuddsoddi yn ei ystâd, ei offer a'i staff.

Adolygir y rhaglen gyfalaf yn gyson, yn enwedig o gofio'r heriau ariannol sy'n ein wynebu.

6. Y Risgiau a'r Ansicrwydd Pennaf

Er mwyn gwarchod ei enw da a'i asedau, mae'r Grŵp yn gweithredu system gadarn o ran rheoli risgiau ledled y sefydliad. Ceidw'r Grŵp gofrestr risgiau a adolygir yn gyson drwy gydol y flwyddyn. Yn y gofrestr risgiau, nodir y risgiau allweddol, pa mor debygol yw y bydd y risgiau hynny'n digwydd, eu heffaith posibl a'r camau a gymerwyd/a gymerir i leihau'r risgiau hynny. Defnyddir system sgorio gyson i flaenoriaethu risgiau.

Amlinellir y prif ffactorau risg sy'n effeithio ar y Grŵp isod, ynghyd â'r camau gweithredu i'w lleihau. Nid yw'r holl ffactorau o dan reolaeth y Grŵp. Gallai ffactorau eraill ac eithrio'r rhai a restir isod gael effaith andwyol ar y Grŵp hefyd.

Liniaru Risgiau a'r Camau Rheoli Allweddol	
Pryderon ynghylch y gallu i sicrhau recriwtio nifer digonol o fyfyrwyr	Cynllunio'r cwricwlwm, marchnata a monitro'n effeithiol drwy gydol y flwyddyn.
Diffyg cydymffurfio â rheoliadau iechyd a diogelwch a strategaethau llesiant	Adolygu'r polisi a'r gweithdrefnau a'r hyfforddiant sy'n orfodol i'r holl staff.
Pryderon ynghylch ansawdd y profiadau dysgu	Darparu cyngor ac arweiniad o'r radd flaenaf a defnyddio Teithiau Dysgu i adnabod cryfderau a meysydd i'w datblygu.
Effaith datblygiadau strategol megis MEDR ar incwm Addysg Uwch	Cynnal perthynas waith da gyda MEDR i sicrhau bod yn ymwybodol o unrhyw newidiadau yn y cyllido yn gynnar, ynghyd ag adolygu'r ddarpariaeth Addysg Uwch a gynigir a'r cynnydd yn erbyn y cynlluniau.
Diffyg cynnal sefydlogrwydd ariannol, gan leihau gallu'r sefydliad i reoli ei weithgarwch yn effeithiol	Defnyddio proses gyllidebu a chynllunio cadarn dan arweiniad staff profiadol â chymwysterau priodol, gyda herio iach gan y Pwyllgor Cyllid ac Adnoddau a'r Pwyllgor Archwilio a Risg. Monitro'r perfformiad ariannol yn rheolaidd ar bob lefel rheoli.
Diffyg diogelu effeithio a rheoli'r cynllun Prevent	Mae'r holl staff yn derbyn hyfforddiant gorfodol yn y maes hwn. Adolygir polisiau a gweithdrefnau'n rheolaidd.

7. Polisiau ac Amcanion y Trysorlys

Ystyr rheoli'r trysorlys yw rheoli llif arian y Grŵp ynghyd â'i gyfrifon banc a'i drafodion ar y farchnad arian a'r farchnad gyfalaf; rheoli'n effeithiol y risgiau sy'n gysylltiedig â'r gweithgareddau hyn; a sicrhau'r perfformiad gorau posibl yn gyson â'r risgiau hynny.

I reoli'r trysorlys, mae gan y Grŵp bolisi neilltuol sy'n pennu mai dim ond gyda banciau uchel eu parch yn y Deyrnas Unedig y gall y Grŵp adneuo ei arian.

Yn unol â'r Memorandwm Ariannol a gyhoeddwyd fis Mawrth 2016, gall y Corff Llywodraethu gymeradwyo unrhyw fenthyciad a gymer y sefydliad, gan ystyried iechyd ariannol y Grŵp ar y pryd ac yn y dyfodol.

8. Trefniadau o ran Tryloywder

Mae'r gorfforaeth yn cynnal ei busnes drwy gyfrwng nifer o bwyllgorau, fel yr eglurir ar dudalen 15. Mae gan bob pwyllgor gylch gorchwyl a gymeradwywyd gan Fwrdd y Llywodraethwyr. Gellir cael cofnodion cyfarfodydd gan:

Cyfarwyddwr Llywodraethu a Gwybodaeth
Grŵp Llandrillo Menai
Ffordd Llandudno,
Llandrillo-yn-Rhos,
Conwy
LL28 4HZ

9. Perfformiad o ran Talu

Mae'r Ddeddf Talu Dyledion Masnachol yn Hwyr (Llog) 1998, a ddaeth i rym 1 Tachwedd 1998, yn ei gwneud yn ofynnol i golegau, os nad oes cytundeb i'r gwrthwyneb, dalu eu cyflenwyr o fewn 30 diwrnod i naill ai dderbyn y nwyddau neu'r gwasanaethau neu i dderbyn yr anfoneb.

Yn unol â dymuniadau'r Bwrdd, sicrhau'r Grŵp fod telerau talu ffafriol yn cael eu trafod ar gyfer cyflenwyr lleol a chostau teithio myfyrwyr, yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru. Telir o fewn 11 diwrnod (2023: 10 diwrnod). Ni thalodd y Grŵp logau yn sgil talu'n hwyr yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2023.

10. Digwyddiadau ers y Fantolen Ddiwethaf

Cwblhaodd y Grŵp werthiant safle Penrallt ar 8 Awst 2024 am £176k, llai ffioedd o £11k. Nodwyd amhariad ar yr ased i'w werth gwerthiant yn y cyfrifon hyn.

Daeth Hyfforddiant Gogledd Cymru Cyfyngedig yn berchennog holl gyfalaf cyfranddaliadau cyffredin Fit UK Training and Education Limited, cwmni corfforedig yn y Deyrnas Unedig sy'n darparu Prentisiaethau a Chyrsiau Ffitrwydd a Hyfforddiant yn Lloegr, ar 1 Tachwedd 2024. Roedd y pris prynu yn £450k. Cafodd y cwmni gostau y gellir eu tadogi'n uniongyrchol o £30k hefyd. Bwriedir dangos y trafodyn hwn gan ddefnyddio'r dull cyfrifyddu ar sail prynu.

11. Amser Cyfleuster i gynrychiolwyr Undebau Llafur

Swyddogion undeb perthnasol

Nifer y gweithwyr a oedd yn swyddogion undeb perthnasol yn ystod y cyfnod sydd dan sylw	Nifer cyfystyr â gweithwyr llawn amser
25	21.27

Canran yr amser cyfleuster

% yr amser	Nifer y gweithwyr
0	0
1-50	25
51-99	0
100	0

Canran y bil cyflogau sy'n amser cyfleuster

Cyfanswm cost yr amser cyfleuster	£29,223
Cyfanswm y bil cyflogau	£59,876,000
Canran cyfanswm y bil cyflogau sy'n amser cyfleuster (cyfanswm cost yr amser cyfleuster / cyfanswm y bil cyflogau) * 100	0.049%

* Y gost heb y newidiadau i daliadau pensiwn budd diffiniedig FRS102 a chostau ad-drefnu eithriadol.

Gweithgareddau undebau llafur y talwyd amdanynt

Yr amser a dreulir yn gwneud gweithgareddau undebau llafur, fel canran o gyfanswm yr amser cyfleuster y talwyd amdano (cyfanswm yr oriau y treuliodd swyddogion undebau llafur perthnasol yn gwneud gwaith undebau llafur yn ystod y cyfnod sydd dan sylw / cyfanswm yr amser cyfleuster y talwyd amdano) x 100	100%
---	------

12. Budd y Cyhoedd

Mae'r Grŵp yn elusen a eithriwyd o dan Ran 3 Deddf Elusennau 2011 ac fe'i rheoleiddir gan Lywodraeth Cymru fel prif reoleiddiwr Corfforaethau Addysg Bellach yng Nghymru. Ar dudalen 15, rhestrir aelodau'r Corff Llywodraethu, sy'n ymddiriedolwyr yr elusen. Wrth bennu ac adolygu amcanion strategol y Coleg, rhoddodd y Corff Llywodraethu sylw dyledus i arweiniad y Comisiwn Elusennau ar fudd y cyhoedd, yn enwedig yr arweiniad ategol ar hyrwyddo addysg.

Wrth wireddu ei genhadaeth, darpara'r Coleg fuddion amlwg i'r cyhoedd drwy hyrwyddo addysg i 20,388 o fyfyrwyr, yn cynnwys 838 myfyriwr sydd ag anghenion mawr. Darpara'r coleg gyrsiau am ddim i bobl ifanc, i bobl ddi-waith ac i oedolion sy'n dilyn cyrsiau Saesneg a Mathemateg. Addasa'r coleg ei gyrsiau i fodloni gofynion cyflogwyr lleol a darpara hyfforddiant i brentisiaid. Mae'r coleg wedi ymrwymo i ddarparu gwybodaeth, cyngor ac arweiniad i fyfyrwyr sy'n cofrestru ar ei gyrsiau ac i ganfod cyrsiau addas i gynifer o fyfyrwyr â phosibl, beth bynnag fo'u cefndir addysgol.

13. Cyfle Cyfartal a Chyflogi Pobl Anabl

Mae'r Grŵp yn cydnabod gwerth pob aelod o'i gymuned. Mae'r Grŵp wedi ymrwymo i gynnig gwasanaeth addysgol sy'n rhoi cyfle cyfartal ac a fwriadwyd i fynd i'r afael â gwahaniaethu. Ceisia hyrwyddo cydraddoldeb o ran mynediad, cynhwysiad cymdeithasol, hybu ehangu cyfranogiad a

sicrhau cydraddoldeb mewn cyd-destun dwyieithog. Mae'r Grŵp wedi mynd ati i ddatblygu set gynhwysfawr o bolisiâu i hybu cydraddoldeb, a thrwy ennill Nod Siarter a statws Buddsoddwyr mewn Pobl, fe'i cydnabuwyd yn allanol yn gyflogwr sy'n cynnig cyfle cyfartal. Lluniodd y Grŵp ddatganiad ynghylch anabledd, ac mae gan y Grŵp hawl i ddefnyddio'r symbol "Yn gadarn o blaid pobl anabl" yn ei hysbysebion am swyddi, ar ei ffurflenni cais ac yn ei lenyddiaeth recriwtio. Mae'r Grŵp yn meddu ar y symbol "Dwy Dic" – yn gadarn o blaid pobl anabl.

Nod Polisi Iaith Gymraeg y Grŵp yw bodloni'r gofynion a nodir yn Safonau'r Gymraeg a gyflwynwyd dan Fesur y Gymraeg (Cymru) 2011.

14. Datganiad ynghylch Anabledd

Ceisio'r Grŵp gyflawni'r amcanion a nodir yn Neddf Cydraddoldeb 2010 a buddsodda'n helaeth mewn darlithwyr arbenigol a staff cymorth er mwyn cefnogi myfyrwyr sydd ag anawsterau dysgu ac anableddau.

15. Trethiant

Nid oes raid i'r Grŵp dalu treth gorfforaethol ar ei weithgareddau, ond mae gofyn iddo dalu Treth ar Werth (TAW). I gael rhagor o wybodaeth, darllenwch y polisi cyfrifyddu mewn perthynas â threthiant ar dudalen 38.

16. Cynnwys Staff a Myfyrwyr

Ystyria'r Grŵp fod cyfathrebu da'n hanfodol er mwyn rheoli'r colegau. Caiff staff a myfyrwyr eu cynnwys yn llawn ym mhrif bwyllgorau'r Grŵp, ac fe'u cynrychiolir ar Fwrdd y Gorfforaeth. Rhoddir cryn gyhoeddusrwydd i'r gweithdrefnau Cwynion Cyflogaeth a'r gweithdrefnau Datrys Anghydfod, ac mae gan y Grŵp 'Siarter Myfyrwyr' a 'Pholisi Chwythu'r Chwiban' sydd wedi ennill eu plwyf.

Caiff y myfyrwyr eu cynnwys yn y broses sicrhau ansawdd ac maent yn rhan o'r timau adolygu cyrsiau. Cynhelir cyfarfodydd rheolaidd gyda staff sy'n ymwneud â rheolaeth gorfforaethol. Cafodd effeithiolrwydd cyffredinol y sefydliad ei gydnabod yn eglur mewn asesiadau allanol a gynhaliwyd mewn perthynas ag ansawdd.

17. Aelodau'r Bwrdd

Mae Bwrdd y Grŵp yn gweithredu strwythur Pwyllgorau, gan gynnwys Cynghorau Colegol lleol i ehangu perchnogaeth gweithgareddau'r Grŵp. Sefydlwyd Pwyllgor Cadeiryddion gweithredol i hyrwyddo'r egwyddorion sy'n gysylltiedig â bod yn agored ac yn atebol. Cedwir Cofrestr o Fuddiannau holl aelodau'r Bwrdd.

18. Datgelu Gwybodaeth i Archwilwyr Annibynnol

Cadarnha'r aelodau a oedd yn dal swyddi ar ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad hwn nad oes, hyd y gwyddant, unrhyw wybodaeth sy'n berthnasol i'r archwiliad nad yw archwilwyr y Grŵp yn ymwybodol ohoni; ac mae pob aelod wedi cymryd yr holl gamau y dylent fod wedi'u cymryd i ganfod unrhyw wybodaeth sy'n berthnasol i'r archwiliad ac i ofalu bod archwilwyr y Grŵp yn ymwybodol o'r wybodaeth honno.

Yr Aelodau:

CYFENW:	ENW CYNTAF:	CYFNOD Y SWYDD:	STATWS Y PENODIAD	DIWEDD CYFNOD Y SWYDD:	Y PWYLLGORAU YR OEDDYNT YN AELODAU OHONYNT:				
					Y Bwrdd	PC	BRhPCA /	PAR	PCMS
Adams	Andrea	4	Addysgu	03/24	1				1
Bichan	Roy	4	Cyn-gadeirydd	03/25	1	1	1		
Billcliff	Andy	4		03/26	1			1	
Evans	Dafydd	Swyddog Gweithredol	Y Prif Weithredwr	06/24	1	1	1		1
Evans	Dilwyn	4	Cadeirydd PCA	03/26	1	1	1		
Iorwerth	Siwan	4		12/28	1				1
Jones (Cad.)	Griff	4	Cadeirydd y Bwrdd	03/28	1	1	1		
Jones	Gwyn	4	Cadeirydd PCMS	06/28	1	1	1		1
Lavin	Peter	4	Cadeirydd PAR	06/24	1	1		1	
Morgans	Chris	4		12/26	1			1	
Ogunbanwo	Margaret	4		12/28	1				
Painter	Victoria	4		12/28	1			1	
Pugh	Hedd	4		03/28	1		1		
Pryor	Marion	4		03/27	1			1	
Tully	Carol	4		07/28	1		1		
Thomas	Alun	4	Is-gadeirydd a Chadeirydd Hyfforddiant Gogledd Cymru	03/28	1	1	1		1
Vaughan Jones	Karen	4	Addysgu	05/28	1				1
Williams Price	Bethan	4		09/26	1				1
Woosnam	Brian	4	Aelod staff nad yw'n addysgu	10/25	1				
Griffiths	Kayley	1	Swyddog Addysg Uwch	07/24	1				1

Allwedd:

PAR – Y Pwyllgor Archwilio a Risgiau; PCA – Y Pwyllgor Cyllid ac Adnoddau; BRhC - Y Bwrdd Rhaglenni Cyfalaf; PCMS – Y Pwyllgor Cwricwlwm, Myfyrwyr a Safonau; PC – Pwyllgor y Cadeiryddion; Cad. – Cadeirydd; Is-gad. – Is-gadeirydd; PW - Prif Weithredwr

Cymeradwywyd gan aelodau'r Gorfforaeth ar 12.12.24 a llofnodwyd ar eu rhan gan:

Dr Griffith Wyn Jones - Cadeirydd

Datganiad ynghylch Llywodraethu Corfforaethol a Rheoli Mewnol

Darperir y datganiad a ganlyn er mwyn galluogi darllenwyr adroddiad blynyddol a chyfrifon y Grŵp i ddeall ei strwythur llywodraethol a chyfreithiol yn well. Cwmpasa'r datganiad hwn y cyfnod o 1 Awst 2023 hyd 31 Gorffennaf 2024 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad blynyddol a'r datganiadau ariannol.

Ym marn y Llywodraethwyr, cydymffurfia'r Grŵp â holl ddarpariaethau priodol y Cod o ran Llywodraethu Da ar gyfer Colegau yng Nghymru (2016) lle maent yn berthnasol i'r Sector Addysg Bellach.

Mae model llywodraethu'r Grŵp wedi newid yn sylweddol ers mis Mawrth 2020, gyda mwyafrif y cyfarfodydd yn cael eu cynnal ar-lein. Serch hynny, parhawyd i lywodraethu'n effeithiol, mewn modd ymroddedig a chefnogol gyda herio priodol.

Bwrdd y Gorfforaeth

Mae Bwrdd Corfforaeth y Grŵp yn cynnwys aelodau annibynnol yn ogystal â chynrychiolwyr o blith y staff a'r myfyrwyr, a Phrif Weithredwr y Grŵp. Mae cyfansoddiad Bwrdd y Gorfforaeth i'w weld ar dudalen 15. Cyfrifoldeb Bwrdd y Gorfforaeth yw cynnig barn annibynnol ar faterion sy'n ymwneud â strategaeth, perfformiad, adnoddau a safonau ymddygiad. Mae elfen anweithredol gref ac annibynnol i Fwrdd y Gorfforaeth, ac nid oes unrhyw unigolyn na grŵp yn rheoli'r broses gwneud penderfyniadau. Ystyria Bwrdd y Gorfforaeth fod pob un o'i aelodau anweithredol yn annibynnol ar y rheolwyr ac nad oes ganddynt fusnes na pherthynas arall a allai amharu'n sylweddol ar y modd y maent yn defnyddio eu barn annibynnol.

Gall pob llywodraethwr gymryd cyngor proffesiynol annibynnol ar gost y Grŵp er mwyn hyrwyddo eu dyletswyddau ac mae ganddynt hawl i gysylltu â'r Cyfarwyddwr Llywodraethu a Gwybodaeth, sy'n atebol i Fwrdd y Gorfforaeth am sicrhau y cydymffurfir â'r holl drefnau a rheoliadau perthnasol. Mae penodi, gwerthuso, a diswyddo'r Cyfarwyddwr Llywodraethu a Gwybodaeth oll yn faterion i Fwrdd y Gorfforaeth yn ei gyfanrwydd. Gan fod rolau'r Cadeirydd, Prif Weithredwr y Grŵp a'r Cyfarwyddwr Llywodraethu a Gwybodaeth yn wahanol, mae rhaniad clir yn y cyfrifoldebau.

Bydd Bwrdd y Gorfforaeth yn cyfarfod yn ffurfiol bedair gwaith y flwyddyn (a chynhelir Cyfarfod Blynyddol a Digwyddiad Cynllunio Strategol yn ogystal) ac mae wedi sefydlu pedwar is-bwyllgor ffurfiol, sef y Pwyllgor Archwilio a Risgiau, y Pwyllgor Cwricwlwm, Myfyrwyr a Safonau, y Pwyllgor Cyllid ac Adnoddau a Phwyllgor y Cadeiryddion. Mae gan bob is-bwyllgor gylch gorchwyl ffurfiol ac adroddant i Fwrdd y Gorfforaeth. Dosberthir agendâu, papurau ac adroddiadau i'r llywodraethwyr mewn da bryd cyn cyfarfodydd Bwrdd y Gorfforaeth. Darperir gwybodaeth ar sail ad-hoc.

Caiff Bwrdd y Gorfforaeth wybodaeth reolaidd ac amserol am berfformiad ariannol cyffredinol y Grŵp, ynghyd â gwybodaeth arall am bethau fel perfformiad yn erbyn targedau ariannu, gwariant cyfalaf arfaethedig, materion yn ymwneud ag ansawdd, a materion sy'n gysylltiedig â phersonél, iechyd a diogelwch a'r amgylchedd.

Yn ogystal â'r is-bwyllgorau a nodir uchod, mae saith Cyngor Colegol Lleol yn adrodd yn uniongyrchol i Fwrdd y Gorfforaeth.

Penodi Aelodau ar Fwrdd y Gorfforaeth

Mae unrhyw benodiadau newydd i'r Gorfforaeth yn fater i'w ystyried gan y Gorfforaeth yn ei chyfanrwydd. Bydd Pwyllgor y Cadeiryddion yn cynghori Bwrdd y Gorfforaeth ynghylch recriwtio

aelodau newydd, yn ystyried y cyfansoddiad a chydbwysedd Bwrdd y Gorfforaeth, ac yn datblygu trefnau ar gyfer hyfforddi, sefydlu a datblygu aelodau Bwrdd y Gorfforaeth.

Yn arferol, penodir aelodau'r Gorfforaeth ar sail dreigl am gyfnod o hyd at bedair blynedd (y gellir ei ymestyn yn dilyn adolygiad).

Y Pwyllgor Archwilio a Risgiau

Cyfarfu'r Pwyllgor Archwilio a Risgiau bedair gwaith yn y flwyddyn 2023-24. Gweithreda'r pwyllgor yn unol â'r cylch gorchwyl ysgrifenedig a gymeradwywyd gan Fwrdd y Gorfforaeth. Mae'n cynnwys pedwar aelod (ac eithrio Prif Weithredwr y Grŵp a Chadeirydd Bwrdd y Gorfforaeth). Gwahoddir archwilwyr allanol a mewnol y Grŵp i gyflwyno adroddiadau ac i fynychu'r cyfarfodydd, ac mae ganddynt hawl i gysylltu â'r Pwyllgor i drafod yn annibynnol, heb i reolwyr y Grŵp fod yn bresennol. Er bod uwch reolwyr yn mynychu cyfarfodydd y Pwyllgor Archwilio a Risgiau yn ôl y galw, nid ydynt yn aelodau o'r Pwyllgor.

Bydd y Pwyllgor Archwilio a Risgiau hefyd yn cynghori Bwrdd y Gorfforaeth ynghylch penodi archwilwyr mewnol ac allanol ac ynghylch talu iddynt am waith archwilio a gwaith nad yw'n ymwneud ag archwilio. Bydd y Pwyllgor yn ystyried ac yn cytuno ar raglen flynyddol yr archwilwyr mewnol sy'n darparu asesiadau annibynnol ar bob agwedd ar systemau'r Grŵp o ran rheoli mewnol, rheoli risgiau, rheolaethau a phrosesau llywodraethu. Bydd yr archwilwyr yn cyflwyno adroddiadau ar eu canfyddiadau i'r Pwyllgor Archwilio a Risgiau. Y rheolwyr sy'n gyfrifol am weithredu argymhellion archwilio cytunedig ac yn rheolaidd bydd archwilwyr mewnol yn cynnal adolygiadau dilynol i sicrhau bod argymhellion o'r fath wedi cael eu rhoi ar waith.

O dro i dro, bydd y Pwyllgor yn gofyn i'r rheolwyr gyflwyno adroddiadau hunan-archwilio ar agweddau ar system rheoli mewnol y Grŵp. Bydd y Pwyllgor hefyd yn ystyried adroddiadau perthnasol gan yr Adran Addysg a Sgiliau, Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru (CCAUC), y Swyddfa Archwilio Genedlaethol a chyrrff eraill pan fyddant yn effeithio ar fusnes y Grŵp. Mae'r Pwyllgor Archwilio a Risgiau'n monitro cynnydd y rheolwyr o ran gweithredu argymhellion yr archwilwyr.

Y Pwyllgor Cyllid ac Adnoddau

Cyfarfu'r Pwyllgor Cyllid ac Adnoddau chwe gwaith yn ystod 2023-24. Mae'r pwyllgor yn cynnwys wyth aelod, yn cynnwys Prif Weithredwr y Grŵp ac aelodau eraill o'r Uwch Dîm Rheoli. Prif swyddogaeth y Pwyllgor yw adolygu a herio perfformiad a strategaeth ariannol y Grŵp, gan gadw golwg ar adnoddau a pholisïau staffio, gwaith yr ystadau, materion yn ymwneud ag Iechyd, Diogelwch a'r Amgylchedd, Dysgu Seiliedig ar Waith a gweithgareddau masnachol eraill. Bydd y Pwyllgor hefyd yn gyfrifol am gyfeirio unrhyw risgiau a nodir yn y meysydd hyn i sylw'r Pwyllgor Archwilio a Risgiau.

Y Pwyllgor Cwricwlwm, Myfyrwyr a Safonau

Mae'r Pwyllgor Cwricwlwm, Myfyrwyr a Safonau yn cynnwys wyth aelod, yn cynnwys Prif Weithredwr y Grŵp, Llywydd Undeb y Myfyrwyr a'r Swyddog Addysg Uwch. Mae'n adolygu ac yn rhoi cyngor ar brosesau cynllunio cwricwlwm y Grŵp, yn cadw golwg ar ansawdd darpariaeth y Grŵp ac ar sut mae'r Grŵp yn gweithio mewn partneriaeth â sefydliadau eraill. Mae hefyd yn gyfrifol am dderbyn arolygon Llais y Dysgwr er mwyn sicrhau bod y Grŵp yn parhau i ddarparu'r amgylchedd a'r adnoddau gorau sydd ar gael i'w ddysgwyr. Eto, mae gan y Pwyllgor hwn swyddogaeth o ran cyfeirio unrhyw risgiau a nodwyd yn y meysydd hyn i sylw'r Pwyllgor Archwilio a Risgiau. Cyfarfu'r pwyllgor wyneb yn wyneb ddwywaith gyda phe cyn gwybodaeth pellach yn cael ei ddarparu i'r pwyllgor yn lle cyfarfod ym mis Mehefin 2024 oherwydd amgylchiadau personol.

Pwyllgor y Cadeiryddion

Cyfarfu Pwyllgor y Cadeiryddion wyth gwaith yn ystod y flwyddyn. Cyflwynodd ychydig o argymhellion i Fwrdd y Gorfforaeth parthed taliadau i ddeiliaid uwch swyddi yn sgil cynnal proses recriwtio Deiliad Uwch Swydd yn ystod y flwyddyn.

Sefydlwyd proses ffurfiol o osod amcanion ar gyfer monitro perfformiad. Mae arolygon annibynnol ynghylch lefelau taliadau cenedlaethol i ddeiliaid uwch swyddi hefyd yn sail i argymhellion y Pwyllgor. Mae manylion y taliadau am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2024 i'w gweld yn nodyn 7 yn y datganiadau ariannol.

Rheoli Mewnol

Cynllunio strategol a rheoli ariannol

Mae'r Grŵp wedi sefydlu proses gynllunio strategol gadarn. Sicrha'r broses hon fod Bwrdd y Gorfforaeth, y Tîm Strategol / yr Uwch Dîm Rheoli a'r Tîm Rheoli'n cael eu cynnwys, ac yr ymgynghorir â'r holl staff, wrth ddatblygu'r cynllun strategol. Bydd Bwrdd y Gorfforaeth yn cymeradwyo'r cynllun strategol terfynol ac yn monitro'r cynnydd o ran cyflawni'r amcanion strategol yn ystod y flwyddyn.

Llunnir cyllideb a rhagolygon ariannol y Grŵp ar y cyd â'r cynllun strategol. Bydd y Pwyllgor Cyllid ac Adnoddau'n argymhell i Fwrdd y Gorfforaeth gyllidebau refeniw a chyfalaf blynyddol y Grŵp a bydd yn monitro'r perfformiad mewn perthynas â'r cyllidebau a gymeradwywyd. Darperir cyfrifon rheoli misol manwl i ddeiliaid cyllidebau a chaiff y rhain eu hadolygu gan uwch reolwyr. Mae'r Grŵp wedi sefydlu rheoliadau ariannol manwl a lefelau awdurdod dirprwyedig sy'n darparu fframwaith i reoli arian yn y Grŵp.

Hyd a lled y cyfrifoldeb

Yn y pen draw, Bwrdd y Gorfforaeth sy'n gyfrifol am system rheoli mewnol y Grŵp ac am adolygu ei heffeithiolrwydd. Fodd bynnag, cynlluniwyd system o'r fath i reoli yn hytrach nag i ddileu'r risg o fethu â chyflawni amcanion y busnes, a sicrwydd rhesymol yn unig, yn hytrach na sicrwydd absoliwt, all system o'r fath ei ddarparu rhag camdatganiad neu golled berthnasol.

Mae Bwrdd y Gorfforaeth wedi dirprwyo i Brif Weithredwr y Grŵp, yn rhinwedd ei swydd fel Swyddog Cyfrifyddu, y cyfrifoldeb o gadw system rheoli mewnol gadarn sy'n gymorth i'r Grŵp gyflawni ei bolisiau, ei nodau a'i amcanion, gan ddiogelu'r cronfeydd cyhoeddus a'r asedau y mae ef yn bersonol gyfrifol amdanynt, yn unol â'r cyfrifoldebau a neilltuwyd iddo yn y Memorandwm Ariannol rhwng Grŵp Llandrillo Menai a Llywodraeth Cymru. Mae hefyd yn gyfrifol am roi gwybod i Fwrdd y Gorfforaeth am unrhyw wendidau neu ddiffygion perthnasol yn y drefn rheoli mewnol.

Diben y system rheoli mewnol

Cynlluniwyd y system rheoli mewnol i reoli risgiau hyd at lefel resymol yn hytrach nag i ddileu pob risg o fethu â chyflawni polisiau, nodau ac amcanion. Felly, ni all ond darparu sicrwydd o effeithiolrwydd rhesymol, nid effeithiolrwydd absoliwt. Mae'r system rheoli mewnol wedi'i seilio ar broses barhaus a gynlluniwyd i nodi blaenoriaethu'r risgiau o ran cyflawni polisiau, nodau ac amcanion y Grŵp, i bwysu a mesur pa mor debygol yw'r risgiau o gael eu gwireddu a'r effaith pe baent yn cael eu gwireddu, ac i'w rheoli'n effeithlon, yn effeithiol ac yn economaidd. Bu'r system rheoli mewnol ar waith yng Ngrŵp Llandrillo Menai drwy'r flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2024 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad blynyddol a'r datganiadau ariannol.

Y gallu i ymdrin â risgiau

Mae Bwrdd y Gorfforaeth wedi adolygu'r prif risgiau sy'n wynebu'r Grŵp, ynghyd â'r rheolaethau gweithredu, y rheolaethau ariannol a'r rheolaethau cydymffurfio a roddwyd ar waith i leihau'r risgiau hynny. Mae Bwrdd y Gorfforaeth o'r farn fod proses barhaus, ffurfiol o nodi, gwerthuso a rheoli risgiau sylweddol y Sefydliad wedi bod ar waith drwy gydol y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2024 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad blynyddol a'r datganiadau ariannol.

Adolyga Bwrdd y Gorfforaeth y broses hon yn rheolaidd.

Y fframwaith risgiau a rheoli

Mae'r system rheoli mewnol wedi'i seilio ar fframwaith sy'n darparu gwybodaeth reolaidd ynghylch rheoli, gweithdrefnau gweinyddol, yn cynnwys neilltuo dyletswyddau, a system mewn perthynas â dirprwyo ac atebolrwydd. Yn benodol, mae'n cynnwys:

- Systemau cyllidebu cynhwysfawr, ynghyd â chyllideb flynyddol, a adolygir ac a gytunir gan Fwrdd y Gorfforaeth;
- Adolygiadau rheolaidd gan Fwrdd y Gorfforaeth o adroddiadau ariannol cyfnodol a blynyddol, sy'n dangos y perfformiad ariannol yn erbyn y rhagolygon;
- Pennu targedau i fesur perfformiad ariannol a pherfformiadau eraill;
- Canllawiau rheoli buddsoddiadau cyfalaf wedi'u diffinio'n glir; a
- Mabwysiadu disgyblaethau ffurfiol i reoli prosiectau, fel y bo'n briodol.

Mae gan Grŵp Llandrillo Menai wasanaeth archwilio mewnol, sy'n gweithredu'n unol â gofynion Llywodraeth Cymru. Mae gwaith y gwasanaeth archwilio mewnol wedi'i seilio ar ddadansoddiad o'r risgiau sy'n wynebu'r Grŵp, a seilir y cynlluniau archwilio mewnol blynyddol ar y dadansoddiad hwnnw. Cadarnheir y dadansoddiad o'r risgiau a'r cynlluniau archwilio mewnol gan Fwrdd y Gorfforaeth ar gymeradwyaeth y Pwyllgor Archwilio a Risgiau. Yn flynyddol, bydd yr archwilwyr mewnol yn cyflwyno adroddiad i Fwrdd y Gorfforaeth ar weithgaredd archwilio mewnol y sefydliad. Fel rheol, mae'r adroddiad yn cynnwys barn annibynnol yr archwiliwr mewnol ar ddigonolrwydd ac effeithiolrwydd system rheoli risgiau, rheolaethau a phrosesau llywodraethu'r Grŵp.

Adolygu effeithiolrwydd

Fel Swyddog Cyfrifyddu, mae Prif Weithredwr y Grŵp yn gyfrifol am adolygu effeithiolrwydd y system rheoli mewnol. Seilir ei adolygiad o effeithiolrwydd y system rheoli mewnol ar:

- waith yr archwilwyr mewnol;
- gwaith uwch reolwyr y Grŵp sydd â chyfrifoldeb am ddatblygu a chynnal y fframwaith rheoli mewnol;
- sylwadau a wnaed gan archwilwyr datganiadau ariannol y Grŵp ac archwilwyr Llywodraeth Cymru yn eu llythyrau rheoli ac mewn adroddiadau eraill.

Cafodd Prif Weithredwr y Grŵp wybod gan y Pwyllgor Archwilio a Risgiau, sy'n goruchwylio gwaith yr archwilwyr mewnol, beth yw goblygiadau canlyniad ei adolygiad ar effeithiolrwydd y system rheoli mewnol. Mae prosesau ansawdd y Grŵp yn cynnwys cynllun i fynd i'r afael â gwendidau ac i sicrhau bod trefn ar waith i wella'r system yn barhaus.

Derbynia'r Tîm Strategol/yr Uwch Dîm Rheoli adroddiadau sy'n nodi'r dangosyddion o ran perfformiad allweddol a risgiau ac ystyria'r materion rheoli posibl a dynnwyd i'w sylw gan y peirianwaith rhybudd cynnar sydd wedi'i ymgorffori yn yr adrannau ac sy'n cael ei atgyfnerthu drwy hyfforddiant codi ymwybyddiaeth a system gofnodi 4Risk y Grŵp. Mae'r Tîm Strategol/yr Uwch Dîm Rheoli a'r Pwyllgor Archwilio a Risgiau hefyd yn derbyn adroddiadau rheolaidd, sy'n cynnwys argymhellion ar gyfer

gwelliannau, gan yr archwilwyr mewnol. Yn y maes hwn, cyfyngir rôl y Pwyllgor Archwilio a Risgiau i adolygiadau lefel uchel o'r trefniadau rheoli mewnol. Mae ystyried risgiau a'r drefn reoli'n eitem reolaidd ar agenda'r Gorfforaeth, a derbynia'r Gorfforaeth adroddiadau ar y rhain gan y Pwyllgor Archwilio a Risgiau.

Mae'r pwyslais ar gael y radd berthnasol o sicrwydd ac nid ar adrodd ar eithriadau yn unig. Yn ei gyfarfod a gynhaliwyd fis Rhagfyr 2024, cynhaliodd Bwrdd y Gorfforaeth yr asesiad blynyddol am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2024 drwy ystyried dogfennau gan y Pwyllgor Archwilio a Risgiau a'r archwilwyr mewnol, gan ystyried yr hyn a ddigwyddodd ers 31 Gorffennaf 2024.

Ar sail cyngor y Pwyllgor Archwilio a'r Swyddog Cyfrifyddu, mae Bwrdd y Gorfforaeth o'r farn fod gan y Grŵp fframwaith llywodraethu digonol ac effeithiol i lywodraethu, rheoli risgiau a rheoli fel arall a'i fod wedi cyflawni ei gyfrifoldeb statudol o ran "defnyddio adnoddau mewn dull effeithiol ac effeithlon, hyfywedd y sefydliad a'r corff a diogelu eu hasedau".

Busnes hyfyw

Wedi gwneud ymholiadau priodol, ystyria'r Gorfforaeth fod gan y Grŵp adnoddau digonol i barhau i weithredu hyd y gellir rhagweld. Oherwydd hyn, parheir i baratoi'r datganiadau ariannol ar y sail bod y busnes yn hyfyw.

Cymeradwywyd gan aelodau'r Gorfforaeth ar 12.12.24 a llofnodwyd ar eu rhan gan:

Dr Griffith Wyn Jones
Cadeirydd

Mr Aled Jones-Griffith
Prif Weithredwr y Grŵp

Datganiad ynghylch Cysondeb, Priodoldeb a Chydymffurfiaeth

Fel swyddog cyfrifyddu rwy'n cadarnhau bod y Gorfforaeth, yn unol â'r memorandwm ariannol a'r contractau a gytunwyd rhwng y Coleg a Llywodraeth Cymru, wedi ystyried ei chyfrifoldeb dros hysbysu Llywodraeth Cymru am unrhyw anghysondebau, amhriodoldeb a diffyg cydymffurfio sy'n faterol berthnasol o ran y telerau a'r amodau cyllido.

Rwy'n cadarnhau, ar ran y Gorfforaeth a hyd eithaf fy ngwybodaeth, y gallaf, drwy archwilio'n briodol, ganfod anghysondeb perthnasol neu ddefnydd amhriodol o gyllid gan y Coleg, neu ddiffyg cydymffurfio perthnasol â'r contractau a'r cytundebau grantiau cyllido a gytunwyd rhwng y Gorfforaeth a Llywodraeth Cymru neu unrhyw gyllidwr cyhoeddus arall.

Rwy'n cadarnhau na chanfuwyd hyd yma unrhyw anghysondebau, amhriodoldeb na diffyg cydymffurfio cyllidol sy'n faterol berthnasol. Os gwelir achosion ar ôl dyddiad y datganiad hwn, rhoir gwybod amdanynt i Lywodraeth Cymru.

Swyddog

Datganiad Cadeirydd y Llywodraethwyr

Rwy'n cadarnhau, ar ran y gorfforaeth, fod y swyddog cyfrifyddu wedi trafod y Datganiad ynghylch Cysondeb, Priodoldeb a Chydymffurfiaeth gyda'r Bwrdd ac rwy'n fodlon ei fod yn faterol gywir.

Dr Griffith Wyn Jones
Cadeirydd

Datganiad ynghylch Cyfrifoldebau Aelodau'r Gorfforaeth

Ar gyfer pob blwyddyn ariannol, mae gofyn i aelodau'r Gorfforaeth (Bwrdd y Llywodraethwyr) gyflwyno datganiadau ariannol a archwiliwyd.

Yn unol â thelerau ac amodau'r Memorandwm Ariannol a gytunwyd rhwng Llywodraeth Cymru a Chorff Llywodraethu'r Grŵp, mae gofyn i'r Gorfforaeth, drwy ei Swyddog Cyfrifyddu, baratoi datganiadau ariannol ac adolygiad gweithredol ac ariannol ar gyfer pob blwyddyn ariannol yn unol â'r Datganiad ynghylch Arferion a Argymhellir – Cyfrifyddu ar gyfer Sefydliadau Addysg Bellach ac Addysg Uwch, y Cyfarwyddiadau Cyfrifyddu i Golegau Addysg Bellach yng Nghymru a'r Egwyddorion Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol yn y DU, gan roi darlun cywir a theg o sefyllfa'r Grŵp a'i waged/diffyg incwm o'i gymharu â'i wariant am y cyfnod hwnnw.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, mae angen i'r Corff Llywodraethu:

- ddedol polisiâu cyfrifyddu addas a'u rhoi ar waith mewn modd cyson
- gwneud dyfarniadau a llunio amcangyfrifon rhesymol a darbodus
- datgan a ddilynwyd safonau cyfrifyddu sy'n gymwys yn y Deyrnas Unedig, yn unol ag unrhyw wyriadau materol berthnasol a ddatgelwyd ac a eglurwyd yn y datganiadau ariannol
- asesu a yw'r coleg yn fusnes hyfyw, gan nodi'r prif ragdybiaethau, y cymwysterau neu'r camau lliniaru sy'n ategu hynny, fel y bo'n briodol (a ddylai gyd-fynd â'r datgeliadau eraill sydd yn y cyfrifon ac yn adroddiad yr archwilwyr)
- paratoi datganiadau ariannol ar sail busnes hyfyw, oni bai ei bod yn amhriodol cymryd y bydd y Coleg yn parhau i weithredu

Yn ogystal, yn unol â pharagraffau 3.23 i 3.27 y Datganiad o'r Arfer a Argymhellir (SORP) mae gofyn i'r Gorfforaeth baratoi Adroddiad Aelodau sy'n disgrifio'r hyn a geisia ei wneud a sut y bwriada wneud hynny, yn cynnwys gwybodaeth am statws cyfreithiol a gweinyddol y Grŵp.

Mae'r Gorfforaeth yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddu cywir sy'n dangos, yn rhesymol gywir ar unrhyw adeg, sefyllfa ariannol y Grŵp ac sy'n ei alluogi i sicrhau bod y datganiadau ariannol wedi'u paratoi'n unol â'r deddfau perthnasol, yn cynnwys Deddf Addysg Bellach ac Uwch 1992 a Deddf Elusennau 2011, a safonau cyfrifyddu perthnasol. Mae'n gyfrifol am gymryd camau sy'n rhesymol agored iddo er mwyn diogelu ei asedau ac atal a chanfod twyll ac anghysondebau eraill.

Y Gorfforaeth sy'n gyfrifol am gynnal gwefan y Grŵp a chywirdeb y wefan honno; nid yw'r gwaith a wna'r archwilwyr yn cynnwys ystyried y materion hyn ac felly, nid yw'r archwilwyr yn derbyn cyfrifoldeb am unrhyw newidiadau a allai fod wedi digwydd mewn perthynas â'r datganiadau ariannol ers eu cyflwyno gyntaf ar y wefan. Gall y deddfau sy'n rheoli cyflwyno a dosbarthu datganiadau ariannol yn y Deyrnas Unedig wahaniaethu i'r deddfau mewn awdurdodaethau eraill.

Mae aelodau'r Corff Llywodraethu'n gyfrifol am sicrhau bod gwariant ac incwm yn cael eu defnyddio'n unol â'r hyn y'u bwriadwyd gan Lywodraeth Cymru a bod y trafodion ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu rheoli. Maent yn gyfrifol hefyd am sicrhau bod cyllid a dderbyniwyd gan Lywodraeth Cymru, a chan unrhyw gronfa gyhoeddus arall, ond yn cael ei ddefnyddio'n unol â'r Memorandwm Ariannol a gytunwyd â Llywodraeth Cymru ac yn unol ag unrhyw amodau eraill a ragnodir o dro i dro gan Lywodraeth Cymru neu unrhyw gorff cyllido cyhoeddus arall.

Rhaid i'r aelodau sicrhau bod mesurau rheoli ariannol a rheolaethol digonol ar waith i ddiogelu cronfeydd cyhoeddus a chronfeydd eraill ac i sicrhau eu bod yn cael eu defnyddio'n briodol. Yn ychwanegol, mae Aelodau'r Gorfforaeth yn gyfrifol am sicrhau bod adnoddau a gwariant y Coleg yn cael eu rheoli'n economaidd, yn effeithlon ac yn effeithiol, fel nad yw'r manteision a ddylai ddeillio o ddefnyddio cyllid cyhoeddus a dderbyniwyd gan Lywodraeth Cymru neu gyrff cyhoeddus eraill yn cael eu peryglu.

Cymeradwywyd gan aelodau'r Gorfforaeth a llofnodwyd ar eu rhan gan:

Dr Griffith Wyn Jones
Cadeirydd

Dyddiad: 12.12.24

Adroddiad yr Archwiliwr Annibynnol i Gorfforaeth Grŵp Llandrillo Menai

Barn

Rydym wedi archwilio datganiadau ariannol Grŵp Llandrillo Menai (y "Coleg") a'i is-gwmniau ("y Grŵp") am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2024, gan gynnwys y Datganiadau Cyfunol a Cholegol ynghylch incwm cynhwysfawr, y mantolenni Cyfunol a Cholegol, y Datganiad Cyfunol a Cholegol ynghylch Newidiadau i Gronfeydd, y datganiad Cyfunol ynghylch llif arian a'r nodiadau i gyd-fynd â'r datganiadau ariannol, sy'n cynnwys crynodeb o'r polisiau cyfrifyddu arwyddocaol. Y fframwaith adrodd ariannol a ddefnyddiwyd wrth eu paratoi yw Safonau Cyfrifyddu'r Deyrnas Unedig, sy'n cynnwys FRS 102 "Y Safon Adrodd Ariannol sy'n berthnasol yn y DU ac yng Ngweriniaeth Iwerddon" (yr Arferion Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredin yn y Deyrnas Unedig) a Chyfarwyddyd Cyfrifon 2023-24 a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru.

Yn ein barn ni, mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa'r Grŵp a'r Coleg ar 31 Gorffennaf 2024, ac o warged incwm y Grŵp a'r Coleg yn erbyn ei wariant am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny; ac
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol â'r Arferion Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol yn y Deyrnas Unedig; ac
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol â'r Cyfarwyddyd Cyfrifon 2023-2024 a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru.

Ein barn ar faterion eraill a ragnodwyd yn y Cod Ymarfer Archwilio Addysg Bellach a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru

Yn ein barn ni:

- ym mhob modd perthnasol, mae'r arian a wariwyd o grantiau Llywodraeth Cymru a chronfeydd eraill, o ba ffynhonnell bynnag, ac a weinyddir gan y Coleg i ddibenion penodol, wedi'u defnyddio'n briodol i'r dibenion hynny ac, os oedd hynny'n briodol, wedi'u rheoli'n unol â'r holl ddeddfau perthnasol; ac
- ym mhob modd perthnasol, mae'r incwm wedi'i ddefnyddio'n unol â memorandwm ariannol a gytunwyd â Llywodraeth Cymru.

Sail ein barn

Gwnaethom gynnal ein harchwiliad yn unol â'r Safonau Rhyngwladol mewn perthynas ag Archwilio (y Deyrnas Unedig) ("ISAs (y DU)") a'r gyfraith berthnasol. Disgrifir rhagor ar ein cyfrifoldebau yn unol â'r safonau hynny yn yr adran yn ein hadroddiad sy'n sôn am gyfrifoldebau'r Archwilwyr o ran archwilio'r datganiadau ariannol. Rydym yn annibynnol ar y Grŵp a'r Coleg yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'n gwaith o archwilio'r datganiadau ariannol yn y DU, sy'n cynnwys Safon Foesegol y Cyngor Adrodd Ariannol, ac rydym wedi cyflawni ein cyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Credwn fod y dystiolaeth a welsom wrth archwilio'n ddigonol ac yn briodol er mwyn darparu sail i'n barn

Casgliadau mewn perthynas â busnes hyfyw

Wrth archwilio'r datganiadau ariannol, daethom i'r casgliad fod defnydd y llywodraethwyr o gyfrifyddu ar sail busnes hyfyw wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Ar sail y gwaith a wnaethom, ni chanfyddom unrhyw ansicrwydd perthnasol mewn perthynas â digwyddiadau neu amodau a allai, yn unigol neu ar y cyd, fwrw amheuaeth ar allu'r grŵp neu'r coleg i barhau'n fusnes hyfyw am o leiaf 12 mis o ddyddiad awdurdodi cyhoeddi'r datganiadau'r ariannol.

Disgrifir ein cyfrifoldebau ni a chyfrifoldebau'r llywodraethwyr mewn perthynas â busnes hyfyw yn adrannau perthnasol yr adroddiad hwn.

Gwybodaeth arall

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys y wybodaeth, ac eithrio'r datganiadau ariannol ac adroddiad ein harchwilwyr arnynt, sydd yn yr Adroddiad Blynnyddol a'r Datganiadau Ariannol. Y llywodraethwyr sy'n gyfrifol am y wybodaeth arall a gynhwysir yn yr Adroddiad Blynnyddol a'r Datganiadau Ariannol. Nid yw ein barn ar y datganiadau ariannol yn cynnwys y wybodaeth arall ac nid ydym yn rhoi unrhyw fath o sicrwydd yn ei chylch.

Ein cyfrifoldeb yw darllen y wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth honno'n faterol anghyson â'r datganiadau ariannol neu'r wybodaeth a gawsom yn sgil archwilio, neu a yw'n ymddangos fel pe bai wedi'i cham-ddatgan yn faterol fel arall. Os canfyddwn anghysondebau neu gamddatganiadau perthnasol amlwg, mae gofyn i ni benderfynu a yw hyn yn deillio ar gamddatganiad perthnasol yn y datganiadau ariannol eu hunain. Os down i'r casgliad, ar sail y gwaith a wnaethom, fod camddatganiad perthnasol yn y wybodaeth arall hon, mae gofyn i ni adrodd ar hynny.

Nid oes gennym unrhyw beth i'w adrodd mewn perthynas â hyn.

Materion y mae gofyn i ni adrodd arnynt drwy eithriad

Nid oes gennym unrhyw beth i'w adrodd ar y materion a ganlyn y mae'r Cyfarwyddyd Cyfrifon i Sefydliadau Addysg Bellach ar gyfer 2023-24, a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru, yn gofyn i ni roi gwybod i chi amdanynt, os bydd y canlynol yn berthnasol yn ein barn ni:

- ni chadwyd cofnodion cyfrifyddu priodol; neu
- nid yw'r datganiadau ariannol yn cyd-fynd; neu
- nid ydym wedi derbyn yr holl wybodaeth ac esboniadau sydd eu hangen arnom ar gyfer ein harchwiliad.

Cyfrifoldebau Corfforaeth Grŵp Llandrillo Menai

Fel yr eglurir yn fanylach yn y Datganiad ynghylch Cyfrifoldebau'r Gorfforaeth, fel y'i nodir ar dudalennau 22 a 23, mae'r Gorfforaeth yn gyfrifol am baratoi datganiadau ariannol ac am ei bodloni ei hun eu bod yn rhoi darlun cywir a theg, ac am y fath reolaeth fewnol ag sy'n angenrheidiol ym marn y Gorfforaeth i allu paratoi datganiadau ariannol nad ydynt yn cynnwys camddatganiad perthnasol, boed hynny drwy dwyll neu wall.

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, mae'r Gorfforaeth yn gyfrifol am asesu gallu'r Grŵp a'r Coleg i barhau'n fusnes hyfyw, gan ddatgelu fel y bo'n berthnasol faterion sy'n ymwneud â busnes hyfyw a chan ddefnyddio sail gyfrifyddu busnes hyfyw, oni bai fod y Gorfforaeth yn bwriadu dirwyn y Grŵp neu'r Coleg i ben neu beidio â gweithredu, neu os nad oes ganddi unrhyw ddewis realistig ond gwneud hynny.

Cyfrifoldebau'r archwilydd mewn perthynas ag archwilio'r datganiadau ariannol

Ein hamcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch p'un a yw'r datganiadau ariannol gyda'i gilydd yn rhydd o gamddatganiad perthnasol, boed hynny drwy dwyll neu wall, a chyhoeddi adroddiad archwilio sy'n cynnwys ein barn. Mae sicrwydd rhesymol yn golygu sicrwydd lefel uchel, ond nid yw'n gwarantu y bydd archwiliad a gynhelir yn unol â Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (y Deyrnas Unedig) bob amser yn canfod camddatganiad perthnasol pan fo'n bodoli. Gall camddatganiadau ddeillio o dwyll neu wall ac fe'u hystyrir yn berthnasol os yw'n rhesymol disgwyl iddynt, yn unigol neu ar y cyd, ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd y gallai defnyddwyr eu gwneud ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Y graddau yr ystyrid bod yr archwiliad yn gallu canfod anghysonderau, yn cynnwys twyll

Anghysonderau yw enghreifftiau o ddiffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau. Amcanion ein harchwiliad yn cael digon o dystiolaeth briodol o gydymffurfio â deddfau a rheoliadau a gaiff effaith uniongyrchol ar y symiau a'r datgeliadau sydd yn y datganiadau ariannol, dilyn gweithdrefnau archwilio er mwyn helpu i ganfod achosion o ddiffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau eraill a all gael effaith faterol berthnasol ar y datganiadau ariannol, ac ymateb yn briodol i achosion a nodir neu a amheuir nad ydynt yn cydymffurfio â deddfau a rheoliadau a nodwyd yn ystod yr archwiliad.

O ran twyll, amcanion ein harchwiliad yw nodi ac asesu'r risg o gam-ddatgan y datganiadau ariannol mewn modd materol berthnasol, cael digon o dystiolaeth briodol ynghylch y risgiau a aseswyd o ran cam-ddatgan materol berthnasol oherwydd twyll drwy lunio a rhoi ymatebion priodol ar waith ac ymateb yn briodol i dwyll neu amheuaeth o dwyll a ganfuwyd yn ystod yr archwiliad.

Fodd bynnag, cyfrifoldeb y rheolwyr yn bennaf, dan oruchwyliaeth y llywodraethwyr, yw sicrhau bod gweithrediadau'r sefydliad yn cael eu cynnal yn unol â darpariaethau deddfau a rheoliadau ac er mwyn atal a chanfod twyll.

Wrth ganfod ac asesu risgiau o gamddatganiadau materol oherwydd anghysondebau, yn cynnwys twyll, gwnaeth y tîm sy'n ymwneud ag archwilio yn y Grŵp:

- ddod i ddeall natur y sector, yn cynnwys y fframweithiau cyfreithiol a rheoleiddiol y mae'r Grŵp a'r Coleg yn gweithio o'u mewn a sut y cydymffurfia'r Grŵp a'r Coleg â'r fframweithiau cyfreithiol a rheoleiddiol hynny;
- gofyn i'r rheolwyr, a'r llywodraethwyr, am y modd yr ânt hwy ati i ganfod ac asesu risgiau mewn perthynas ag anghysonderau, yn cynnwys achosion o dwyll gwirioneddol y gwyddys amdanynt, neu a amheuir neu a honnir;
- trafod materion sy'n ymwneud â diffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau a sut y gallai twyll ddigwydd, gan gynnwys asesu sut a ble y gallai'r datganiadau ariannol fod yn agored i dwyll.

O ganlyniad i'r gweithdrefnau hyn, ystyriwn mai'r deddfau a'r rheoliadau pwysicaf sy'n effeithio'n uniongyrchol ar y datganiadau ariannol yw'r FRS 102, y Datganiad o'r Arferion a Argymhellir ym maes Addysg Bellach ac Addysg Uwch a Chyfarwyddyd Cyfrifon 2023-24 a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru. Gwnaethom gynnal ein gweithdrefnau archwilio i ganfod unrhyw ddiffyg cydymffurfio a allai gael effaith berthnasol ar y datganiadau ariannol, a oedd yn cynnwys adolygu datgeliadau'r datganiadau ariannol.

Y deddfau a'r rheoliadau pwysicaf sy'n effeithio'n anuniongyrchol ar y datganiadau ariannol yw'r rhai sy'n ymwneud â'r Fframwaith Arolygu Addysg yn Neddf Addysg ac Arolygiadau 2006, Cadw Plant yn Ddiogel yn Neddf Addysg 2002, Rheoliad Cyffredinol y Deyrnas Unedig ar Ddiogelu Data a Deddf Diogelu Data 2018. Gwnaethom ddilyn gweithdrefnau archwilio er mwyn gofyn i'r rheolwyr, a'r llywodraethwyr, a yw'r Grŵp yn cydymffurfio â'r rheolau a'r rheoliadau hyn a gwnaethom edrych ar ohebiaeth ag awdurdodau trwyddedu a rheoleiddio.

Canfu tîm archwilio'r Grŵp y risg bod y rheolwyr yn anwybyddu rheolaethau yn y meysydd lle'r oedd y datganiadau ariannol yn fwyaf agored i gamddatganiadau materol berthnasol oherwydd twyll. Roedd y gweithdrefnau archwilio a ddilynwyd yn cynnwys, ond nid yn gyfyngedig, i brofi cofnodion a ysgrifennwyd â llaw ac addasiadau eraill a gwerthuso sail resymegol y busnes mewn perthynas â thrafodion sylweddol, anarferol a thrafodion a wnaed y tu allan i'r busnes arferol, herio barnau ac amcangyfrifon a phrofi'r incwm.

Ceir disgrifiad pellach o'n cyfrifoldebau mewn perthynas ag archwilio'r datganiadau ariannol ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol: <http://www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities>. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o'n hadroddiad archwilio.

Defnyddio ein hadroddiad

Paratowyd yr adroddiad hwn i'r Gorfforaeth, fel corff, yn unig a hynny'n unol â'r hyn a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru a'n llythyr ymrwymo dyddiedig 2 Rhagfyr 2024. Gwnaed y gwaith archwilio er mwyn i ni allu datgan i'r Gorfforaeth, fel corff, ynghylch y materion yr ydym wedi ymrwymo i ddatgan yn eu cylch mewn adroddiad archwilio, ac nid i unrhyw ddiben arall. Hyd y mae'r gyfraith yn ei ganiatáu, nid ydym yn derbyn nac yn ysgwyddo cyfrifoldeb ar ran unrhyw un ac eithrio'r Gorfforaeth, fel corff, am ein gwaith archwilio ar gyfer yr adroddiad hwn, nac am unrhyw farn yr ydym wedi dod iddi.

RSM UK Audit LLP,
Cyfrifwyr Siartredig,
One City Place
Queens Road
Caer
CH1 3BQ
Dyddiad

Datganiadau Cyfunol a Cholegol ynghylch Incwm a Gwariant Cynhwysfawr

	Nodyn	Blwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf	Blwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf	Blwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf	Blwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf
		2024 GRŴP £'000	2024 Coleg £'000	2023 GRŴP £'000	2023 Coleg £'000
INCWM					
Grantiau'r corff cyllido	2	76,662	71,952	75,918	71,846
Ffioedd dysgu a chontractau addysgol	3	4,683	4,683	4,103	4,103
Incwm arall	4	13,297	13,297	12,301	12,271
Incwm o waddolion a buddsoddiadau	5	1,115	1,512	1,184	1,701
Rhoddion	6	37	37	-	-
Cyfanswm yr incwm		95,794	91,481	93,506	89,921
GWARIANT					
Costau staffio cyn costau FRS102	7	62,976	60,420	59,399	57,059
Costau FRS102		225	225	1,990	1,990
Cyfanswm y costau staffio yn cynnwys costau FRS102		63,201	60,645	61,389	59,049
Treuliau gweithredol eraill	8	25,022	23,246	23,123	21,796
Dibrisiant ac Amhariadau	11	9,360	9,332	6,115	6,052
Amorteiddiad	10	-	-	115	-
Llogau a chostau ariannol eraill cyn FRS102	9	10	10	13	13
Cyfanswm y gwariant		97,593	93,233	90,755	86,910
(Diffyg)/Gwarged cyn enillion a cholledion eraill cyn treth		(1,799)	(1,751)	2,751	3,011
Gwarged yn sgil gwaredu asedau sefydlog		-	-	133	-
(Diffyg)/gwarged cyn treth		(1,799)	(1,751)	2,884	3,011

Datganiadau Cyfunol a Cholegol ynghylch Incwm Cynhwysfawr am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2024 (parhad)

	Blwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf	Blwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf	Blwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf	Blwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf
	2024 GRŴP £'000	2024 Coleg £'000	2023 GRŴP £'000	2023 Coleg £'000
(Diffyg)/gwarged cyn treth	(1,799)	(1,751)	2,884	3,011
Trethiant	-	-	-	-
(Diffyg)/gwarged am y flwyddyn	(1,799)	(1,751)	2,884	3,011
Ailfesur gwerth net asedau pensiwn wedi'u diffinio	(1,644)	(1,644)	(17,412)	(17,412)
Cyfanswm yr incwm cynhwysfawr / (gwariant) am y flwyddyn	(3,443)	(3,395)	(14,528)	(14,401)

Datganiad Cyfunol a Cholegol ynghylch Newidiadau i Gronfeydd am y flwyddyn a ddaeth i ben
31 Gorffennaf 2024

	Y Cyfrif Incwm a Gwariant	Y gronfa ailbriso	Cyfanswm heb gynnwys cyfrannau lleiafrifol	Cyfanswm Cronfeydd anghyfyngedig
	£'000	£'000	£'000	£'000
Balans y Grŵp ar 1 Awst 2023	61,417	7,765	69,182	69,182
Diffyg am y flwyddyn	(1,799)	-	(1,799)	(1,799)
Colled actiwaŕiaidd mewn perthynas â chynlluniau pensiwn	(1,644)	-	(1,644)	(1,644)
Trosglwyddiadau rhwng y gronfa ailbriso a'r gronfa incwm a gwariant	308	(308)	-	-
Cyfanswm yr incwm cynhwysfawr am y flwyddyn	(3,135)	(308)	(3,443)	(3,443)
Y Balans ar 31 Gorffennaf 2024	58,282	7,457	65,739	65,739
Balans y Grŵp ar 1 Awst 2022	75,637	8,073	83,710	83,710
Gwarged am y flwyddyn	2,884	-	2,884	2,884
Enillion actiwaŕiaidd mewn perthynas â chynlluniau pensiwn	(17,412)	-	(17,412)	(17,412)
Trosglwyddiadau rhwng y gronfa ailbriso a'r gronfa incwm a gwariant	308	(308)	-	-
Cyfanswm yr incwm cynhwysfawr am y flwyddyn	(14,220)	(308)	(14,528)	(14,528)
Y Balans ar 31 Gorffennaf 2023	61,417	7,765	69,182	69,182
Balans y Coleg ar 1 Awst 2023	61,785	7,765	69,550	69,550
Diffyg am y flwyddyn	(1,751)	-	(1,751)	(1,751)
Colled actiwaŕiaidd mewn perthynas â chynlluniau pensiwn	(1,644)	-	(1,644)	(1,644)
Trosglwyddiadau rhwng y gronfa ailbriso a'r gronfa incwm a gwariant	308	(308)	-	-
Cyfanswm yr incwm cynhwysfawr am y flwyddyn	(3,087)	(308)	(3,395)	(3,395)
Y Balans ar 31 Gorffennaf 2024	58,698	7,457	66,155	66,155
Balans y Coleg ar 1 Awst 2022	75,878	8,073	83,951	83,951
Gwarged am y flwyddyn	3,011	-	3,011	3,011
Enillion actiwaŕiaidd mewn perthynas â chynlluniau pensiwn	(17,412)	-	(17,412)	(17,412)
Trosglwyddiadau rhwng y gronfa ailbriso a'r gronfa incwm a gwariant	308	(308)	-	-
Cyfanswm yr incwm cynhwysfawr am y flwyddyn	(14,093)	(308)	(14,401)	(14,401)
Y Balans ar 31 Gorffennaf 2023	61,785	7,765	69,550	69,550

Mantolenni ar 31 Gorffennaf 2024

	Nodiadau	GRŴP 2024 £'000	Coleg 2024 £'000	GRŴP 2023 £'000	Coleg 2023 £'000
Asedau sefydlog					
Asedau anniriaethol ac ewyllys da	10	-	-	-	-
Asedau sefydlog diriaethol	11	124,091	123,939	114,508	114,328
Buddsoddiadau	12	56	1,862	56	1,862
		<u>124,147</u>	<u>125,801</u>	<u>114,564</u>	<u>116,190</u>
Asedau cyfredol					
Stoc	15	677	677	695	695
Masnach a symiau eraill sy'n dderbyniadwy	14	8,562	8,131	7,736	7,199
Buddsoddiadau	16	-	-	3,000	3,000
Arian parod ac eitemau sy'n cyfateb iddo		<u>19,702</u>	<u>18,765</u>	<u>24,123</u>	<u>23,113</u>
		28,941	27,573	35,554	34,007
Llai: Credydwy: symiau sy'n ddyledus ymhen blwyddyn	17	(13,653)	(13,523)	(16,842)	(16,554)
Asedau cyfredol net		<u>15,288</u>	<u>14,050</u>	<u>18,712</u>	<u>17,453</u>
Cyfanswm yr asedau, llai rhwymedigaethau cyfredol		139,435	139,851	133,276	133,643
Llai: Credydwy – symiau sy'n ddyledus ymhen mwy na blwyddyn	18,19	(70,786)	(70,786)	(63,083)	(63,081)
Darpariaethau					
Cynllun pensiwn buddion wedi'u diffinio (rhwymedigaeth)/ased	22	(157)	(157)	1,635	1,635
Darpariaethau eraill	20	(2,753)	(2,753)	(2,646)	(2,646)
Cyfanswm yr asedau net		<u>65,739</u>	<u>66,155</u>	<u>69,182</u>	<u>69,550</u>
Cronfeydd anghyfyngedig					
Y cyfrif incwm a gwariant		58,282	58,698	61,417	61,785
Y gronfa ailbriso		7,457	7,457	7,765	7,765
Cyfanswm y cronfeydd anghyfyngedig		<u>65,739</u>	<u>66,155</u>	<u>69,182</u>	<u>69,550</u>

Cymeradwywyd ac awdurdodwyd cyhoeddi'r datganiadau ariannol sydd ar dudalennau 28 i 60 gan y Gorfforaeth ar 12.12.24 ac fe'u llofnodwyd ar ei rhan ar y dyddiad hwnnw gan:

Dr G Wynn Jones
Cadeirydd

Mr A Jones-Griffith
Prif Weithredwr Swyddog

Mrs S Bowker
Uwch Gyfarwyddwr -
Gwasanaethau Corfforaethol

Datganiad Cyfunol ynghylch Llif Arian am y flwyddyn a ddaeth i ben 31
Gorffennaf 2024

	2024	2023
	£'000	£'000
Mewnlif arian o weithgareddau gweithredu		
(Diffyg)/gwarged am y flwyddyn wedi treth	(1,799)	2,884
Addasu ar gyfer		
Dibrisiant ac amorteiddiad	9,360	6,230
Cynnydd/(gostyngiad) mewn darpariaethau	107	(515)
Incwm cyllid pensiwn adran 28 FRS 102 yn cynnwys cwtogiadau	(77)	(678)
Costau pensiynau llai cyfraniadau taladwy	225	1,990
Rhyddhau grantiau cyfalaf gohiriedig	(3,933)	(3,299)
Incwm o fuddsoddiadau	(1,038)	(506)
Llogau taladwy	10	13
Colled/(Enillion) yn sgil gwaredu ased sefydlog	-	(133)
Llif arian gweithredol cyn symudiad mewn cyfalaf gweithio	2,855	5,986
(Cynnydd)/gostyngiad mewn stoc	17	(15)
(Cynnydd)/gostyngiad mewn dyledwyr	(826)	(975)
Cynnydd/(Gostyngiad) mewn croniadau	(3,418)	1,441
(Gostyngiad)/Cynnydd mewn credydwyr yn ddyledus ymhen blwyddyn	(1,623)	1,877
Llif arian net o weithgareddau gweithredu	(2,995)	8,314
Llif arian o weithgareddau buddsoddi		
Derbyniadau o werthu asedau sefydlog	-	450
Incwm o fuddsoddiadau	1,038	506
Taliadau gan/(i) adneuon ariannol tymor byr	3,000	544
Taliadau a wnaed i gaffael asedau sefydlog	(18,944)	(24,131)
Grantiau cyfalaf gohiriedig a dderbyniwyd	13,615	7,905
	(1,291)	(14,726)
Llif arian o weithgareddau cyllido		
Llogau a dalwyd	(10)	(13)
Yr elfen gyfalaf ar ad-dalu benthyciadau i fanciau	(125)	(121)
	(135)	(134)
Gostyngiad mewn arian ac eitemau sy'n cyfateb iddo yn ystod y flwyddyn	(4,421)	(6,547)
Arian parod ac eitemau sy'n cyfateb iddo ar ddechrau'r flwyddyn	24,123	30,670
Arian parod ac eitemau sy'n cyfateb iddo ar ddiwedd y flwyddyn	19,702	24,123

Nodiadau i gyd-fynd â'r Datganiadau Ariannol am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2024

1. DATGANIAD YNGHYLCH Y PRIF BOLISIÂU CYFRIFYDDU A GWYBODAETH GYFFREDINOL

Defnyddiwyd y polisiau cyfrifyddu a'r technegau amcangyfrif canlynol yn gyson wrth ymdrin ag eitemau a ystyrir yn faterol berthnasol i'r datganiadau ariannol.

Sail y Paratoi

"Paratowyd y datganiadau ariannol hyn yn unol â'r Datganiad ynghylch Arferion a Argymhellir: Cyfrifyddu ar gyfer Addysg Bellach ac Addysg Uwch 2015 (SORP AB AU 2015), y Cyfarwyddyd Cyfrifon i Golegau Cymru o 2023 i 2024, ac yn unol â Safon Cyfrifyddu Ariannol 102 – "Y Safon Adrodd Ariannol sy'n berthnasol yn y Deyrnas Unedig ac yng Ngweriniaeth Iwerddon" (FRS 102). Mae'r Coleg yn endid sy'n rhoi budd i'r cyhoedd ac felly mae wedi rhoi gofynion perthnasol FRS 102 o ran budd y cyhoedd ar waith.

Er mwyn paratoi datganiadau ariannol yn unol â FRS 102, mae gofyn defnyddio rhai amcangyfrifon cyfrifyddu pwysig. Yn ogystal, mae gofyn i'r rheolwyr ddefnyddio doethineb wrth roi polisiau cyfrifyddu'r Coleg ar waith.

Sail y Cysoni

Mae'r datganiadau ariannol cyfunol yn cynnwys datganiadau ariannol y Grŵp ac ymgymeriadau is-gwmnïau am y flwyddyn ariannol hyd at 31 Gorffennaf 2024. Mae'r datganiadau ariannol cyfunol yn cynnwys endidau y mae gan y Grŵp reolaeth arnynt drwy fudd ariannol neu ddylanwad sylweddol dros eu penderfyniadau masnachol a'u penderfyniadau mewn perthynas â pholisiau ariannol.

Cynhwysir endidau yn y datganiadau cyfunol o'r adeg y sicrhodd y Grŵp reolaeth arnynt ac ni chânt eu cynnwys pan gollir y rheolaeth honno.

Wrth gyfuno, dilëwyd yr holl drafodion o fewn y Grŵp, y balansau a'r enillion nas gwirededwyd ar drafodion rhwng endidau'r Grŵp. Yn ogystal, dilëwyd colledion nas gwirededwyd oni bai fod y trafodyn yn dangos tystiolaeth o amharu ar yr ased a drosglwyddwyd. Pan fydd angen, gwneir addasiadau i ddatganiadau ariannol is-gwmnïau er mwyn cysoni'r polisiau cyfrifyddu a ddefnyddir â'r rhai a ddefnyddir gan aelodau eraill y Grŵp.

Sail y Cyfrifyddu

Paratoir y datganiadau ariannol yn unol â'r confensiwn mewn perthynas â chost hanesyddol fel y'i haddaswyd yn sgil ailbriso asedau sefydlog penodol.

Cyflwynir y datganiadau ariannol cyfunol mewn sterling a dyna yw'r arian cyfred a ddefnyddia'r Grŵp.

Oni nodir yn wahanol, talgrynnir symiau ariannol i'r £1,000 cyfan agosaf yn y datganiadau ariannol hyn.

Datgelu llai

Yn unol â SORP AB AU 2015 a FRS 102, yn ei ddatganiadau ariannol unigol, a gyflwynir ochr yn ochr â'r datganiadau ariannol cyfunol, mae'r Grŵp wedi manteisio ar yr eithriadau o ran datgelu sydd ar gael iddo mewn perthynas â chyflwyno datganiad llif arian ac offerynnau ariannol.

Busnes hyfyw

Amlinellir yn yr Adroddiad Blynyddol weithgareddau'r Grŵp, ynghyd â'r ffactorau sy'n debygol o effeithio ar ei ddatblygiad a'i berfformiad yn y dyfodol. Disgrifir sefyllfa ariannol y Grŵp, ei lif arian, ei hylifedd a'i fenthyciadau, yn y Datganiadau Ariannol a'r Nodiadau cysylltiedig. Ar hyn o bryd, mae gan y Grŵp arian parod ac eitemau sy'n cyfateb i hynny o £19.7m (2022: £24.1m) a dim benthyciadau (2023: £0.1m) yn ddyledus i fanciau. Felly, mae'n rhesymol i'r Grŵp gymryd fod ganddo ddigon o adnoddau i barhau i weithredu am y cyfnod y gellir ei ragweld ac o'r herwydd, bydd yn parhau i baratoi ei Ddatganiadau Ariannol ar y sail ei fod yn fusnes hyfyw.

Cydnabod Incwm

Mae grantiau refeniw'r Llywodraeth yn cynnwys grantiau rheolaidd gan gyrff cyllido a grantiau eraill a chânt eu cydnabod o dan y model croniadau fel y mae FRS 102 yn ei ganiatáu. Mesurir grantiau rheolaidd cyrff cyllido'n unol â'r amcangyfrifon gorau ar gyfer y cyfnod y maent yn dderbyniadwy a dibynnant ar y ffrwd incwm penodol sydd dan sylw. Fel rheol, pennir incwm terfynol y grantiau ar ddiwedd y broses gysoni diwedd blwyddyn gyda'r corff cyllido wedi i'r flwyddyn ddod i ben, yn ogystal â chanlyniadau unrhyw archwiliadau cyllid.

Mae'r grant rheolaidd a dderbynnir gan CCAUC yn cynrychioli'r dyraniadau ariannol sydd i'w priodoli i'r flwyddyn ariannol bresennol ac fe'i credydir yn uniongyrchol i'r Datganiad ynghylch Incwm Cynhwysfawr.

Pan gaiff rhan o grant y llywodraeth ei ohirio, cydnabyddir yr elfen ohiriedig fel incwm gohiriedig o dan y credydwy'r ac fe'i dosrennir rhwng y rhai sy'n ddyledus ymhen blwyddyn a'r rhai sy'n ddyledus ymhen mwy na blwyddyn fel y bo'n briodol.

Cydnabyddir grantiau o ffynonellau anllywodraethol yn incwm pan fydd gan y Coleg hawl i'r incwm a phan fodlonir amodau sy'n ymwneud â pherfformiad. Caiff incwm a dderbynnir cyn bodloni amodau sy'n ymwneud â pherfformiad ei gydnabod fel incwm gohiriedig o dan y credydwy'r ar y fantolen ac fe'i rhyddheir yn incwm pan fodlonir yr amodau.

Grantiau Cyllid Cyfalaf

Caiff grantiau cyfalaf y llywodraeth eu cyfalafu a'u trin fel incwm gohiriedig a'u cydnabod yn incwm dros oes ddefnyddiol ddisgwyliedig yr ased, o dan y model croniadau fel y mae FRS 102 yn ei ganiatáu. Cydnabyddir grantiau cyfalaf anllywodraethol eraill yn incwm pan fydd gan y Coleg hawl i'r cyllid ar yr amod ei fod yn bodloni gofynion sy'n ymwneud â pherfformiad. Caiff incwm a dderbynnir cyn bodloni amodau sy'n ymwneud â pherfformiad ei gydnabod fel incwm gohiriedig o dan y credydwy'r ar y fantolen ac fe'i rhyddheir yn incwm pan fodlonir yr amodau.

Incwm o Ffioedd

Dangosir incwm o ffioedd dysgu gros o unrhyw wariant nad yw'n ddisgownt ac fe'i cofnodir yn y cyfnod y'i derbynnir.

Incwm o fuddsoddiadau

Caiff pob incwm o adneuo'n tymor byr ei gredu i'r cyfrif incwm a gwariant yn y cyfnod y caiff ei ennill ar sail dderbyniadwy.

Trefniadau o ran gweithredu fel Asiantaeth

Gweithreda'r Grŵp fel asiant mewn perthynas â chasglu a thalu rhai grantiau cynhaliadau dewisol. Lle mae'r Coleg yn agored i risg isel iawn neu'n cael budd economaidd isel iawn mewn perthynas â'r

trafodyn, caiff taliadau perthnasol a dderbynnir gan y cyrff cyllido ac unrhyw alldaliadau dilynol i fyfyrwyr eu heithrio o incwm a gwariant y Coleg.

Buddion wedi Ymddeol

Darperir buddion ymddeol i weithwyr y Grŵp gan y Cynllun Pensiwn Athrawon (TPS) a Chynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (LGPS). Cynlluniau buddion diffiniedig a gyllidir yn allanol a'u heithrio o Ail Pensiwn y Wladwriaeth yw'r rhain.

Cynllun Pensiwn Athrawon (TPS)

Cynllun na chaiff ei gyllido yw'r Cynllun Pensiwn Athrawon. Cyfrifir cyfraniadau i'r Cynllun Pensiwn Athrawon er mwyn gwasgaru cost pensiynau dros oes waith gweithwyr gyda'r Coleg, fel bod cost pensiwn yn ganran eithaf gwastad o'r gyflogres bensiynadwy yn awr ac yn y dyfodol. Pennir y cyfraniadau gan actiwariaid cymwys ar sail prisio gan ddefnyddio dull budd dichonol.

Mae'r Cynllun Pensiwn Athrawon yn gynllun aml-gyflogwr ac nid oes digon o wybodaeth ar gael i gyfrifyddu ar sail buddion diffiniedig. Felly, caiff y Cynllun ei drin fel cynllun cyfraniadau diffiniedig a chydabyddir y cyfraniadau fel traul yn y datganiad incwm yn y cyfnodau y rhydd y gweithwyr eu gwasanaeth.

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol Gwynedd (LGPS)

Mae'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol yn gynllun a gyllidir. Mesurir asedau'r Cynllun gan ddefnyddio gwerthoedd teg wrth gau. Mesurir rhwymedigaethau'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol gan ddefnyddio'r dull rhagamcanu unedau, a gostyngir eu gwerth ar y raddfa adennill yn achos bond corfforaethol o'r ansawdd uchaf sy'n gyfwerth â'r rhwymedigaeth o ran tymor a gwerth. Ceir prisiad actiwaraidd o leiaf bob tair blynedd ac fe'u diweddarir ar ddyddiad pob mantolen. Y symiau a godir ar y gwarged gweithredu yw costau'r gwasanaethau cyfredol a chostau cyflwyno i'r cynllun, newidiadau o ran buddion, setliadau a chwtogiadau. Cânt eu cynnwys yn rhan o gostau staffio fel y digwyddant.

Yn ogystal, cydnabyddir llog net ar atebolrwydd/ased buddiannau diffiniedig net yn y Datganiad ynghylch Incwm Cynhwysfawr ac mae'n cynnwys cost llog ar rwymedigaeth ddiffiniedig y budd a'r incwm o log ar asedau'r cynllun, a gyfrifwyd dwy luosi gwerth teg asedau'r cynllun ar ddechrau'r cyfnod â'r gyfradd a ddefnyddiwyd i ddisgowntio rhwymedigaethau'r budd. Caiff y gwahaniaeth rhwng yr incwm o log asedau'r cynllun a'r gwir adenillion ar asedau'r cynllun ei gydnabod yn y costau llog a'r costau ariannol eraill.

Mae ail-fesur sy'n cynnwys enillion a cholledion actiwaraidd, effaith terfyn uchaf yr ased a'r adenillion ar asedau'r cynllun (ac eithrio'r symiau sydd wedi'u cynnwys mewn llogau net ar atebolrwydd buddion diffiniedig) yn cael eu cydnabod ar unwaith mewn incwm cynhwysfawr arall.

Rheolir asedau'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol gan ymddiriedolwyr y cynllun ar lefel y cynllun, ac actwari'r cynllun sy'n rheoli'r broses o bennu / dyrannu asedau i bob cyflogwr unigol yn y cynllun. Dyrennir yr asedau i bob cyflogwr at ddibenion cyfrifyddu yn seiliedig ar brisiad yr asedau yn y prisiad tair blynedd diwethaf fel y'i haddaswyd ar gyfer cyfraniadau dilynol a dderbyniwyd gan y cyflogwr, ffurflenni asedau a thaliadau budd-dal a wnaed (naill ai ar sail arian parod neu sail actiwaraidd).

Mae'r rhwymedigaeth budd-dal ymddeol a gydnabyddir yn cynrychioli'r diffyg neu'r gwarged yn y cynlluniau buddion diffiniedig. Mae unrhyw warged sy'n deillio o'r cyfrifiad hwn wedi'i gyfyngu i werth presennol unrhyw fuddion economaidd sydd ar gael ar ffurf ad-daliadau o'r cynlluniau neu ostyngiadau yng nghyfraniadau cyfraniadau i'r cynlluniau yn y dyfodol.

Buddion cyflogaeth tymor byr

Cydnabyddir buddion cyflogaeth tymor byr, fel cyflogau ac absenoldebau a ddigolledir (tâl gwyliau), fel traul yn y flwyddyn y rhydd y gweithwyr eu gwasanaeth i'r Grŵp. Cydnabyddir cost unrhyw hawl i wyliau nas defnyddiwyd, y mae'r Grŵp yn disgwyl ei dalu yn y dyfodol, yn y cyfnod y derbyniwyd gwasanaeth y gweithiwr.

Cronnir unrhyw fuddion nas defnyddiwyd ac fe'u mesurir fel y swm ychwanegol y mae'r Coleg yn disgwyl ei dalu o ganlyniad i'r hawl nas defnyddiwyd.

Pensiynau Uwch

Telir gwir gost unrhyw bensiwn uwch parhaus i gyn-aelod o staff gan y Grŵp yn flynyddol. Yn y flwyddyn y mae aelod staff yn ymddeol, codir yn llawn ar gyfrif incwm a gwariant y Grŵp yr amcangyfrif o gost ddisgwyliedig unrhyw godiad i bensiwn parhaus y cyn aelod staff hwnnw yn y dyfodol. Yn y blynnyddoedd dilynol, codir tâl ar y darpariaethau yn y fantolen, gan ddefnyddio'r dull a ragnodwyd gan Lywodraeth Cymru.

Asedau sefydlog diriaethol

Tir ac adeiladau

Mae'r Tir a ddelid ar ddyddiad y trawsnewid i'r FRS102 wedi'i nodi ar sail ei werth adeg prisio, llai'r colledion cronedig yn sgil amhariad.

Mae'r Adeiladau a ddelid ar ddyddiad y trawsnewid i FRS102 wedi'u nodi ar sail eu gwerth adeg prisio, llai dibrisiant cronedig a cholledion cronedig yn sgil amhariad.

Cyfrifir adeiladau sydd wrthi'n cael eu codi ar gost, llai unrhyw golled a ddynodwyd yn sgil amhariad. Mae'r gost yn cynnwys ffioedd proffesiynol ac unrhyw gostau eraill y gellir eu priodoli'n uniongyrchol ac sy'n angenrheidiol i ddod â'r adeiladau i gyflwr gweithredol. Ni chânt eu dibrisio hyd nes y dechreuir eu defnyddio.

Nid yw tir rhydd-ddaliadol wedi'i ddibrisio. Caiff yr holl asedau eraill eu dibrisio, gan ddefnyddio'r sail llinell syth, er mwyn lleihau cost pob ased yn ôl amcangyfrif o'u gwerth gweddilliol dros eu hoes ddefnyddiol ddisgwyliedig, fel a ganlyn:

Adeiladau rhydd-ddaliadol	dros gyfnodau o rhwng 25 a 40 mlynedd
Gwelliannau i eiddo dan brydles	dros 40 mlynedd neu weddill y brydles, pa un bynnag yw'r lleiaf

Gwariant dilynol ar asedau sefydlog diriaethol cyfredol

Pan geir gwariant sylweddol ar asedau sefydlog diriaethol, fe'i codir ar y cyfrif incwm a gwariant yn y cyfnod y'i gwnaed, oni bai y bydd yn cynyddu buddion y Grŵp yn y dyfodol. Os bydd, caiff ei gyfalafu a'i ddibrisio ar y sail berthnasol.

Cyfarpar

Caiff gwerth cyfarpar (ac eithrio cyfarpar cyfrifiadurol) sy'n costio llai na £5,000 yr eitem unigol ei ddileu a'i roi yn y cyfrif incwm a gwariant yn y cyfnod caffael. Caiff pob cyfarpar arall ei gyfalafu ar gost. Cynhwysir cyfarpar a etifeddwyd gan yr Awdurdod Addysg Lleol yn y fantolen ar ei werth net ar bapur y dyddiad hwnnw.

Caiff cyfarpar a etifeddwyd ei ddibrisio ar sail llinell syth dros weddill ei oes economaidd ddefnyddiol i'r Grŵp. Caiff pob cyfarpar arall ei ddibrisio dros ei oes economaidd ddefnyddiol, gan ddefnyddio'r sail llinell syth fel a ganlyn:

Cyfarpar cyffredinol	5 - 10 mlynedd
Offer cyfrifiadurol	3 blynedd
Cerbydau modur	3 blynedd

Pan geir cyfarpar gyda chymorth grantiau penodol, caiff ei gyfalafu a'i ddibrisio'n unol â'r polisi uchod, a chaiff y grant perthynol ei gredydu i gyfrif grant cyfalaf gohiriedig, a'i ryddhau i'r cyfrif incwm a gwariant dros y cyfnod y disgwylir i'r cyfarpar perthynol fod yn economaidd ddefnyddiol.

Os bydd digwyddiadau neu newidiadau mewn amgylchiadau'n dangos y gall cost cario unrhyw ased sefydlog fod yn anadferadwy, gwneir arolwg o'r amhariad (y lleihad yng ngwerth yr ased sefydlog). Cydnabyddir unrhyw ddiffyg rhwng gwerth cario asedau sefydlog a'u gwerth adferadwy fel amhariadau. Cydnabyddir colledion yn sgil amhariad yn y Datganiad ynghylch Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Asedau Anniriaethol

Mae asedau anniriaethol wedi'u nodi ar gost, llai amorteiddiad cronedig a cholledion cronedig yn sgil amhariad. Caiff amorteiddiad ei gyfrifo, gan ddefnyddio'r dull llinell syth, er mwyn dyrannu swm dibrisiadwy'r ased i'w werth gweddilliol dros ei oes ddefnyddiol ddisgwylidig, fel a ganlyn:

Ewyllys da	5 mlynedd
------------	-----------

Pan fydd ffactorau'r farchnad yn dangos bod gwerth gweddilliol neu oes ddefnyddiol wedi newid, caiff y gwerth gweddilliol, yr oes ddefnyddiol neu'r gyfradd amorteiddio ei newid i adlewyrchu'r amgylchiadau newydd. Os bydd y ffactorau uchod yn dangos y gall y gost cario gael ei niweidio, cynhelir arolwg i weld a oes lleihad yng ngwerth yr ased.

Asedau dan Brydles

Caiff costau sy'n ymwneud â phrydlesi gweithredol eu codi ar y Cyfrif Incwm a Gwariant ar sail llinell syth dros gyfnod y brydles. Caiff asedau sydd dan brydles ariannol eu cyfalafu a'u dibrisio dros gyfnod y brydles neu dros eu hoes economaidd ddefnyddiol, pa un bynnag yw'r byrraf. Caiff y rhwymedigaeth berthynol ei chynnwys fel credydwr yn y fantolen. Caiff y taliadau prydles sy'n uwch na rhwymedigaeth y brydles eu creu fel costau ariannol a gaiff eu hamorteiddio dros bob tymor prydles, fel bod cost ar raddfa gyson yn cael ei chodi ar weddill y rhwymedigaethau sydd ar ôl.

Stoc

Caiff stoc ei ddatgan yn ôl ei gost a'i werth dichonadwy net, pa un bynnag yw'r isaf. Pan fydd angen, gwneir darpariaeth ar gyfer stoc anarferedig, stoc sy'n symud yn araf a stoc diffygiol. Seilir da byw amaethyddol ar werth cost tybiedig, sef 75% o'r gwerth ar y farchnad agored.

Cynnal a Chadw Adeiladau

Codir cost cynnal a chadw rheolaidd ar y cyfrif incwm a gwariant yn y cyfnod y gwneir y gwaith.

Trethiant

Ystyrir bod y Grŵp wedi llwyddo yn y profion a nodir ym Mharagraff 1 Atodlen 6 Deddf Cyllid 2010 ac felly, mae'n bodloni'r diffiniad o endid elusennol i ddibenion treth gorfforaethol yn y Deyrnas Unedig. Felly, mae'n bosibl y gall y Grŵp gael ei eithrio o dreth ar incwm neu enillion cyfalaf a dderbyniwyd yn y categorïau y sonnir amdanynt ym Mhennod 3 Rhan 11 Deddf Treth Gorfforaethol 2010 neu adran 256 Deddf Treth ar Enillion Taladwy 1992, i'r graddau bod incwm neu enillion o'r fath yn cael eu defnyddio'n gyfan gwbl i ddibenion elusennol.

Mae'r Grŵp wedi'i eithrio'n rhannol yn achos Treth ar Werth, felly ni all ond adfer elfen fechan o'r TAW a godwyd ar ei fewnbynau. Caiff TAW anadferadwy ar fewnbynau ei gynnwys yng nghostau mewnbynau o'r fath a'i ychwanegu at gost asedau sefydlog diriaethol fel y bo'n briodol, pan fydd y mewnbynau eu hunain yn asedau sefydlog diriaethol wrth natur. Rhaid i is-gwmnïau'r Grŵp dalu treth gorfforaethol a TAW fel y mae'n rhaid i unrhyw sefydliad masnachol ei wneud.

Buddsoddiadau

Caiff buddsoddiadau a restrir ac a ddelir fel asedau anghyfredol a chyfredol, a all gynnwys buddsoddiadau a restrir, gael eu datgan yn ôl eu gwerth teg, gyda symudiadau'n cael eu cydnabod yn yr Incwm Cynhwysfawr.

Buddsoddiadau mewn Asedau Sefydlog

Coleg

I ddechrau, caiff budd mewn is-gwmnïau ei fesur ar gost ac yna ei fesur ar gost llai unrhyw golledion cronedig yn sgil amhariad yn natganiad ariannol unigol y Coleg.

Arian parod ac eitemau sy'n cyfateb iddo

Mae arian parod yn cynnwys arian sydd mewn llaw, adneuon sy'n ad-daladwy ar gais, a gorddrafftiau. Mae adneuon yn ad-daladwy ar gais os gellir eu cael o fewn 24 awr heb orfod wynebu cosb.

Mae eitemau sy'n cyfateb i arian parod yn fuddsoddiadau tymor byr hynod hylifol y gellir eu newid yn rhwydd i symiau hysbys o arian parod heb fawr ddim risg y bydd newid yn eu gwerth. Pan fydd yn aeddfedu 3 mis neu'n gynt ar ôl dyddiad ei gaffael, mae buddsoddiad yn cyfrif fel eitem sy'n cyfateb i arian parod.

Cronfa Ariannol Wrth Gefn

Mae grant Cronfa Ariannol Wrth Gefn MEDR ar gael i fyfyrwyr yn unig. Yn y mwyafrif o achosion, gweithredu fel asiant talu yn unig a wna'r Grŵp. O dan yr amgylchiadau hyn, ni chaiff y grantiau a'r gwariant perthynol eu cynnwys yn y cyfrif Incwm a Gwariant. Mae'r incwm a'r gwariant a gyfunwyd yn natganiadau ariannol y Grŵp yn ymwneud â'r cludiant a'r gofal plant a ddarperir gan y Grŵp ar ran y myfyrwyr, yn ogystal â'r costau staffio sy'n gysylltiedig â gweinyddu'r gronfa.

Atebolrwydd Ariannol ac Ecwiti

Dosberthir atebolrwydd ariannol ac ecwiti yn ôl sylwedd atebolrwydd contractiol yr offeryn ariannol, yn hytrach na ffurf gyfreithiol yr offeryn ariannol.

Caiiff yr holl fenthyciadau, buddsoddiadau ac adneuo tymor byr a ddelir gan y Grŵp eu hystyried yn offerynnau ariannol sylfaenol yn unol â FRS 102. Yn y lle cyntaf, cofnodir yr offerynnau hyn ar bris y trafodyn llai unrhyw gostau trafod (cost hanesyddol). Mae'n ofynnol yn ôl FRS 102 bod offerynnau ariannol sylfaenol yn cael eu mesur wedi hynny ar gost wedi'i hamorteiddio. Fodd bynnag, mae'r Coleg wedi cyfrifo nad yw'r gwahaniaeth rhwng y gost hanesyddol a'r gost wedi'i hamorteiddio yn faterol berthnasol ac felly nodwyd yr offerynnau ariannol hyn ar y fantolen yn ôl cost hanesyddol. Ni chaiff benthyciadau a buddsoddiadau sy'n daladwy neu'n dderbyniadwy ymhen blwyddyn eu disgowntio.

Darpariaethau a Rhwymedigaethau Amodol

Cydnabyddir darpariaethau pan

- fydd gan y Coleg ddyletswydd gyfreithiol neu ddeongliadol gyfredol o ganlyniad i rywbeth a ddigwyddodd yn y gorffennol
- pan mae'n bosibl y bydd gofyn trosglwyddo budd economaidd er mwyn datrys y rhwymedigaeth, a
- phan ellir rhagamcanu gwerth y rhwymedigaeth mewn modd dibynadwy.

Pan fydd effaith gwerth yr arian o ran amser yn faterol berthnasol, cydnabyddir y swm a ddisgwylir y bydd ei angen i gyflawni'r rhwymedigaeth ar ei werth presennol, gan ddefnyddio cyfradd disgownt cyn-treth. Cydnabyddir dirwyn y disgownt i ben fel cost ariannol yn y datganiad ar incwm cynhwysfawr yn y cyfnod y cyfyd.

Mae rhwymedigaeth amodol yn deillio o ddigwyddiad blaenorol sy'n gosod ar y Coleg rhwymedigaeth bosibl, na chaiff ei chadarnhau ond yn sgil rhywbeth ansicr sy'n digwydd neu ddim yn digwydd yn y dyfodol, nad yw o dan reolaeth lwyr y Coleg. Mae rhwymedigaethau amodol hefyd yn codi mewn amgylchiadau lle byddai darpariaeth yn cael ei gwneud fel arall, ond ei bod yn annhebygol y bydd angen all-lif o adnoddau neu ni ellir mesur yr ymrwymiad mewn modd dibynadwy.

Ni chaiff rhwymedigaethau amodol eu cydnabod yn y fantolen ond fe'u datgelir yn y nodiadau sy'n cyd-fynd â'r datganiadau ariannol.

Dyfarniadau mewn perthynas â rhoi polisiau cyfrifyddu ar waith a ffynonellau allweddol o ansicrwydd mewn amcangyfrifon

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol hyn, bu'n rhaid i'r rheolwyr ddyfarnu ynghylch y canlynol:

- Penderfynu a yw prydlesi y cytunodd y Coleg iddynt, naill ai fel prydleswr neu ddaliwr prydles, naill ai'n brydlesi gweithredol neu'n brydlesi cyllid. Mae'r penderfyniadau hyn yn ddibynnol ar asesu a yw'r risgiau a'r budd a geir o fod yn berchen arnynt wedi'u trosglwyddo fesul prydles o'r prydleswr i'r sawl sy'n dal y prydles.
- Penderfynu a oes arwyddion bod rhywbeth wedi amharu ar asedau diriaethol y Grŵp. Mae'r ffactorau a ystyrir wrth wneud penderfyniadau o'r fath yn cynnwys hyfywedd economaidd a pherfformiad ariannol disgwylidig yr ased yn y dyfodol, a lle mae'n rhan o uned fwy sy'n cynhyrchu arian, hyfywedd a pherfformiad disgwylidig yr uned honno yn y dyfodol.
- Penderfynu ar isafswm gofyniad cyllid i'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol i'w gynnwys yn y terfyn uchaf ar asedau wrth fesur a chydabod gwarged yn y cynllun. Mae'r dyfarniad hwn yn seiliedig ar asesiad o natur y cynllun fel cynllun statudol, y diddordeb sydd ymhlyg yn ei barhad yn ogystal â gweithrediad y cyfraniadau cynradd ac eilaidd.

Ffynonellau allweddol eraill o ansicrwydd mewn amcangyfrifon

- Asedau sefydlog diriaethol

Dibrisir asedau sefydlog diriaethol, ac eithrio adeiladau y buddsoddwyd ynddynt, dros eu hoes ddefnyddiol, gan ystyried gwerthoedd gweddilliol lle y bo'n briodol. Asesir oes wirioneddol yr asedau a'r gwerthoedd gweddilliol yn flynyddol a gall amrywio, yn dibynnu ar nifer o ffactorau. Wrth ailasesu oes ased, ystyrir ffactorau fel arloesedd technolegol a rhaglenni cynnal a chadw. Wrth asesu gwerth gweddilliol, ystyrir materion fel amodau'r farchnad yn y dyfodol, gweddill oes yr ased a'r gwerthoedd gwaredu a ragwelir.

- Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol

Mae gwerth presennol rhwymedigaeth y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol sydd â buddion wedi'u diffinio'n dibynnu ar nifer o ffactorau a bennir ar sail actiwariaidd gan ragdybio sawl peth. Mae'r rhagdybiaethau a ddefnyddir wrth bennu'r gost net (incwm) ar gyfer pensiynau'n cynnwys y gyfradd ddisgownt. Bydd unrhyw newidiadau yn y rhagdybiaethau hyn, a ddatgelir yn nodyn 22, yn cael effaith ar swm y rhwymedigaeth bensiwn a gaiff ei chario. Mae'r actiwari wedi defnyddio dull 'dwyn ymlaen' sy'n rhagweld canlyniadau ar sail y prisiad actiwariaidd llawn diweddaraf dyddiedig 31 Mawrth 2022 i brisio'r rhwymedigaeth bensiynau ar 31 Gorffennaf 2024. Byddai unrhyw wahaniaeth yn ffigyrau'r dull dwyn ymlaen a'r prisiad actiwariaidd llawn yn cael effaith ar swm y rhwymedigaeth bensiwn a gaiff ei gario.

2. GRANTIAU'R CORFF CYLLIDO

	GRŴP 2024 £'000	Coleg 2024 £'000	GRŴP 2023 £'000	Coleg 2023 £'000
Grant rheolaidd yr AdAS	48,546	48,546	47,876	47,875
Dysgu Seiliedig ar Waith	14,453	9,743	12,588	8,517
Rhyddhau grant cyfalaf gohiriedig AdAS	3,933	3,933	3,299	3,299
Grant AdAS i Ddysgwyr ag Anawsterau/Anabledau Dysgu	2,055	2,055	2,100	2,100
Grant rheolaidd CCAUC	935	935	983	983
Grantiau eraill AdAS	6,740	6,740	9,072	9,072
	76,662	71,952	75,918	71,846

3. FFI OEDD DYSGU A CHONTRACTAU ADDYSGOL

	GRŴP 2024 £'000	Coleg 2024 £'000	GRŴP 2023 £'000	Coleg 2023 £'000
Myfyrwyr Addysg Uwch o'r Deyrnas Unedig	3,285	3,285	2,511	2,511
Myfyrwyr Addysg Bellach o'r Deyrnas Unedig	528	528	439	439
Myfyrwyr o du allan yr Undeb Ewropeaidd	62	62	22	22
Cyfanswm y ffioedd a dalwyd gan neu ar ran myfyrwyr unigol	3,875	3,875	2,972	2,972
Contractau Addysgol: Incwm breinio	808	808	1,131	1,131
	4,683	4,683	4,103	4,103

4. INCWM ARALL

	GRŴP 2024 £'000	Coleg 2024 £'000	GRŴP 2023 £'000	Coleg 2023 £'000
Cronfeydd Ewropeaidd	-	-	3,979	3,979
Arlwyo (ffreuturau a bwytai)	1,559	1,559	1,219	1,219
Gweithgareddau ffermio	872	872	900	900
Incwm o grantiau eraill	5,289	5,289	3,050	3,050
Gweithgareddau eraill sy'n cynhyrchu incwm	5,577	5,577	3,153	3,123
	13,297	13,297	12,301	12,271

5. INCWM O WADDOLION A BUDDSODDIADAU

	GRŴP	Coleg	GRŴP	Coleg
	2024	2024	2023	2023
	£'000	£'000	£'000	£'000
Llog ar adneuon ariannol	1,038	1,022	506	499
Difidend gan is-gwmni	-	413	-	524
Incwm o gyllid pensiwn	77	77	678	678
	1,115	1,512	1,184	1,701

6. RHODDION

	GRŴP	Coleg	GRŴP	Coleg
	2024	2024	2023	2023
Rhoddion	37	37	-	-
	37	37	-	-

7. COSTAU STAFFIO

Y nifer cyfartalog o bobl (yn cynnwys rheolwyr allweddol) a gyflogid gan y Grŵp yn ystod y flwyddyn, wedi'i fynegi fel y cyfrif pennau cyfartalog a'i gyfrifo'n fisol, oedd:

	GRŴP	Coleg	GRŴP	Coleg
	2024	2024	2023	2023
	Nifer	Nifer	Nifer	Nifer
Yr Adrannau Addysgu	970	970	984	984
Gwasanaethau Cefnogi'r Addysgu	273	223	266	221
Gwasanaethau cefnogi eraill	73	63	71	63
Gweinyddu a gwasanaethau canolog	170	155	169	157
Adeiladau	43	43	42	42
Arlwyo a Mannau Preswyllo	34	34	36	36
Gweithgareddau ffermio	8	8	10	10
	1,571	1,496	1,578	1,513

Costau staffio'r bobl uchod

	GRŴP	Coleg	GRŴP	Coleg
	2024	2024	2023	2023
	£'000	£'000	£'000	£'000
Yr Adrannau Addysgu	41,551	41,551	40,007	40,007
Gwasanaethau Cefnogi'r Addysgu	8,719	7,340	8,268	6,971
Gwasanaethau cefnogi eraill	2,456	1,831	1,933	1,730
Gweinyddu a gwasanaethau canolog	6,720	6,168	6,500	5,660
Adeiladau	1,663	1,663	1,582	1,582
Arlwyo a Mannau Preswyllo	707	707	681	681
Gweithgareddau ffermio	256	256	235	235
Costau ymddeol ac ad-drefnu	904	904	193	193
Costau FRS102	225	225	1,990	1,990
	63,201	60,645	61,389	59,049

Dadansoddwyd yn ôl:

	GRŴP	Coleg	GRŴP	Coleg
	2024	2024	2023	2023
	£'000	£'000	£'000	£'000
Tâl a chyflogau	47,867	45,632	45,802	43,751
Costau nawdd cymdeithasol	4,638	4,420	4,429	4,236
Costau pensiwn (yn cynnwys FRS102)	9,792	9,689	10,965	10,869
	62,297	59,741	61,196	58,856
Costau ymddeol ac ad-drefnu	904	904	193	193
	63,201	60,645	61,389	59,049

Ni wnaed unrhyw daliadau diswyddo arbennig i unrhyw aelod o staff yn ystod y flwyddyn.

Deiliaid Swyddi Uwch

Y diffiniad o ddeiliaid swyddi uwch yw Prif Weithredwr y Grŵp a deiliaid swyddi uwch eraill y mae'r Corff Llywodraethu wedi'u dewis i ddibenion erthyglau llywodraethu'r Grŵp mewn perthynas â phenodi a dyrchafu staff a benodir gan y Corff Llywodraethu.

	2024	2023
	Nifer	Nifer
Nifer y deiliaid swyddi uwch, yn cynnwys Prif Weithredwr y Grŵp:	7	6

Y rheswm am y "cynnydd" yn nifer y deiliaid swyddi uwch yn y flwyddyn yw ymddeoliad yr Uwch Gyfarwyddwr Datblygu Busnes yn ystod y flwyddyn a recriwtio yn ei le. Mae nifer y swyddi uwch yn parhau'n chwech.

Nifer y deiliaid swyddi uwch a staff eraill a dderbyniodd enillion, heb gynnwys cyfraniadau pensiwn ond yn cynnwys buddion o fath arall, ar y cyfraddau a ganlyn:

	Deiliaid swyddi uwch		Staff eraill	
	2024 Nifer	2023 Nifer	2024 Nifer	2023 Nifer
£60,001 i £65,000	-	-	22	6
£65,001 i £70,000	-	-	3	4
£70,001 i £75,000	-	-	7	11
£75,001 i £80,000	-	-	11	6
£80,001 i £85,000	-	-	1	2
£110,001 i £115,000	-	1	-	-
£120,001 i £125,000	-	-	1	1
£125,001 i £130,000	1	4	-	-
£130,001 i £135,000	1	-	-	-
£135,001 i £140,000	2	-	-	-
£205,001 i £210,000	-	1	-	-
£215,001 i £220,000	1	-	-	-
	<u>5</u>	<u>6</u>	<u>45</u>	<u>30</u>

Mae enillion deiliaid swyddi uwch yn cynnwys y canlynol:

	2024 £'000	2023 £'000
Cyflog (yn cynnwys taliadau ychwanegol a dyfarniad cyflog)	819	829
Buddion o fath arall	<u>16</u>	<u>14</u>
	835	843
Cyfraniadau pensiwn	<u>116</u>	<u>128</u>
Cyfanswm yr enillion	<u>951</u>	<u>971</u>

Mae'r enillion uchod yn cynnwys y symiau sy'n daladwy i'r deiliad swydd uwch sy'n derbyn y cyflog uchaf, sydd hefyd y Prif Weithredwr a'r Swyddog Cyfrifyddu:

	2024 £'000	2023 £'000
Cyflog (yn cynnwys taliadau cynyddran a dyfarniad cyflog)	216	208
Buddion o fath arall	<u>2</u>	<u>2</u>
	<u>218</u>	<u>210</u>
Cyfraniadau pensiwn	<u>-</u>	<u>-</u>

Penderfynwyd ar gydnabyddiaeth ariannol i'r swyddog cyfrifyddu am 2023-24 ar sail graddfa a awdurdodwyd gan y Bwrdd. Nid oedd a wnelo'r swyddog cyfrifyddu â phennu'r gydnabyddiaeth. Y prif ffactor a ystyriodd y Pwyllgor wrth bennu cydnabyddiaeth y swyddog cyfrifyddu am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2024 oedd codiadau cyflog staff eraill. Ei benderfyniad oedd pennu codiad is na'r codiad a roddwyd i staff eraill a rheolwyr canol.

Perthynas cyflog y Pennaeth/Prif Weithredwr a thâl lluosol

Cyflog sylfaenol y Pennaeth/Prif Weithredwr fel lluosrif o ganolrif yr holl staff 5.88 (2023: 5.23)

Cyfanswm cydnabyddiaeth y Pennaeth/Prif Weithredwr fel lluosrif o ganolrif yr holl staff 7:02 (2023: 6.26)

Iawndal a dalwyd i gyn-reolwyr allweddol yn sgil colli swyddi

2024 £'000	2023 £'000
-	-

Ni thalwyd iawndal am golli swyddi yn ystod y flwyddyn

Ni dderbyniodd aelodau'r Gorfforaeth, ac eithrio'r Prif Weithredwr, unrhyw dâl gan y Grŵp heblaw i'w digolledu am gostau teithio a threuliau cynhaliath y bu'n rhaid iddynt eu hysgwyddo wrth gyflawni eu dyletswyddau.

GWEITHGAREDDAU TRAMOR – ac eithrio gweithgareddau tramor myfyrwyr

Ysgwyddwyd y costau net a ganlyn yn ystod 2023-24 mewn perthynas â gweithgareddau tramor a gynhaliwyd yn unol â'r strategaeth a gymeradwywyd gan Fwrdd y Llywodraethwyr.

Am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2024	Teithio a Llety		Cynhaliath	Costau eraill	Nifer yr Ymweliad au Nifer
	£	£			
Y Llywodr-aethwyr	-	-	-	-	-
Deiliaid swyddi uwch	-	-	-	-	-
Unigolion eraill	844	-	-	-	5
Am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2023	Teithio a Llety		Cynhaliath	Costau eraill	Nifer yr Ymweliad au Nifer
	£	£			
Y Llywodr-aethwyr	-	-	-	-	-
Deiliaid swyddi uwch	-	-	-	-	-
Unigolion eraill	2,114	152	705	4	4

8. COSTAU GWEITHREDU ERAILL

	GRŴP	Coleg	GRŴP	Coleg
	2024	2024	2023	2023
	£'000	£'000	£'000	£'000
Yr Adrannau Addysgu	8,417	7,592	7,814	7,160
Gwasanaethau Cefnogi'r Addysgu	177	177	185	185
Gwasanaethau cefnogi eraill	496	496	513	513
Gweinyddu a gwasanaethau canolog	3,673	2,883	3,261	2,768
Gwariant addysgol cyffredinol	2,041	2,041	2,061	2,061
Costau mewn perthynas ag adeiladau – Costau Rhedeg	5,754	5,623	5,006	4,844
Costau mewn perthynas ag adeiladau – Costau Cynnal a Chadw	1,522	1,522	1,657	1,657
Costau mewn perthynas ag adeiladau – Rhenti a Phrydlesi	334	334	374	374
Treuliau eraill	2,608	2,578	2,252	2,240
Cyfanswm	25,022	23,246	23,123	21,802
Mae'r treuliau gweithredu eraill yn cynnwys:	GRŴP	Coleg	GRŴP	Coleg
	2024	2024	2023	2023
	£'000	£'000	£'000	£'000
Taliadau i Archwilwyr:				
Archwilio datganiadau ariannol	65	60	65	60
Gwasanaethau eraill gan yr archwilwyr allanol	4	4	4	4
Archwilio Mewnol	25	25	25	25
Llogi asedau dan les weithredol	34	-	15	-

9. LLOG A CHOSTAU ARIANNOL ERAILL

	GRŴP 2024 £'000	GRŴP 2023 £'000
Ar fenthyciadau gan fanciau:		
Yn ad-daladwy ymhen pum mlynedd, mewn rhandaliadau	10	13
Yn ad-daladwy'n gyfan gwbl neu'n rhannol ymhen mwy na phum mlynedd	-	-
Cyfanswm	<u>10</u>	<u>13</u>

10. ASEDAU ANNIRIAETHOL AC EWYLLYS DA (Y GRŴP A'R COLEG)

	Ewyllys da £'000	Cyfanswm £'000
Cost neu brisiad		
Ar 1 Awst 2023	575	575
Derbyniadau yn sgil cyfuniadau busnes	-	-
Ar 31 Gorffennaf 2024	<u>575</u>	<u>575</u>
Amorteiddiad		
Ar 1 Awst 2023	575	575
Tâl amorteiddio	-	-
Ar 31 Gorffennaf 2024	<u>575</u>	<u>575</u>
Gwerth net ar bapur ar 31 Gorffennaf 2024	<u>-</u>	<u>-</u>
Gwerth net ar bapur ar 31 Gorffennaf 2023	<u>-</u>	<u>-</u>

11. ASEDAU SEFYDLOG DIRIAETHOL – CYFUNOL

	Tir ac adeiladau rhydd- ddaliadol	Gwelliannau i eiddo dan brydles	Asebau sy'n cael eu hadeiladu	Aseid Treftadaeth – Gwaith Celf	Cyfarpar	Cerbydau Modur	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Cost neu brisiad							
Ar 1 Awst 2023	150,661	179	20,606	5	14,800	127	186,378
Ychwanegiadau	1,034	-	16,336	-	1,520	54	18,944
Ailddynodi	10,830	-	(12,113)	-	1,283	-	-
Ar 31 Gorffennaf 2024	162,525	179	24,829	5	17,603	181	205,322
Dibrisiant							
Ar 1 Awst 2023	58,710	18	-	-	13,077	65	71,870
Tâl am y flwyddyn	5,035	18	-	-	1,595	49	6,697
Amhariad	2,147	-	517	-	-	-	2,664
Ar 31 Gorffennaf 2024	65,892	36	517	-	14,672	114	81,231
Gwerth net ar bapur ar 31 Gorffennaf 2024	96,633	143	24,312	5	2,930	67	124,091
Gwerth net ar bapur ar 31 Gorffennaf 2023	91,951	161	20,606	5	1,723	62	114,508

ASEDAU SEFYDLOG DIRIAETHOL – Y COLEG (Nodyn 11 - parhad)

	Tir ac Adeiladau Rhydd-ddaliadol £'000	Asedau sy'n cael eu hadeiladu £'000	Ased Treftadaeth – Gwaith Celf £'000	Cyfarpar £'000	Cerbydau Modur £'000	Cyfanswm £'000
Cost neu brisiad						
Ar 1 Awst 2023	150,646	20,606	5	14,617	127	186,001
Ychwanegiadau Ailddynodi	1,034 10,830	16,336 (12,113)	-	1,521 1,283	54 -	18,945 -
Ar 31 Gorffennaf 2024	162,510	24,829	5	17,421	181	204,945
Dibrisiant						
Ar 1 Awst 2023	58,695	-	-	12,913	65	71,673
Tâl am y flwyddyn Amhariad	5,035 2,147	- 517	-	1,585 -	49 -	6,669 2,664
Ar 31 Gorffennaf 2024	65,877	517	-	14,498	114	81,006
Gwerth net ar bapur ar 31 Gorffennaf 2024	96,633	24,312	5	2,923	67	123,939
Gwerth net ar bapur ar 31 Gorffennaf 2023	91,951	20,606	5	1,704	62	114,328

Prisiwyd y tir a'r adeiladu yn 1996 ar y gost adnewyddu wedi'i dibrisio gan Chestertons, cwmni syrfewyr siartredig annibynnol. Pe na bai'r tir a'r adeiladau a etifeddwyd wedi'u hailbriso byddant wedi'u cynnwys ar y gost hanesyddol a ganlyn.

	£'000
Cost	DIM
Dibrisiant cronedig	DIM
Gwerth Net ar Bapur	DIM

12. BUDDSODDIADAU

Mae'r Grŵp yn berchen ar 100% o gyfalaf cyfranddaliadau Hyfforddiant Gogledd Cymru Cyfyngedig (North Wales Training Limited). Prif fusnes North Wales Training Limited yw darparu prentisiaethau a hyfforddiant ym maes sgiliau.

13. BUDDSODDIADAU ANGHYFREDOL

	GRŴP 2024 £'000	Coleg 2024 £'000	GRŴP 2023 £'000	Coleg 2023 £'000
Buddsoddiadau mewn is-gwmnïau	-	1,806	-	1,806
Buddsoddiadau mewn asedau anghyfredol eraill	56	56	56	56
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Cyfanswm	56	1,862	56	1,862

Mae'r Grŵp yn berchen ar 100% o gyfranddaliadau £1 cyffredin y cwmnïau a ganlyn, yr ymgorfforwyd pob un ohonynt ym Mhrydain Fawr.

- North Wales Training Limited sy'n ymwneud yn bennaf â darparu hyfforddiant.
- ColSol Limited, sy'n segur.

Mae'r Grŵp wedi buddsoddi mewn cyfranddaliadau yn Hufenfa De Arfon, busnes cydweithredol sy'n eiddo i ffermwyr. Defnyddia'r Grŵp Hufenfa De Arfon i basteureiddio llaeth. Yn ogystal, mae gan y Grŵp fuddsoddiad yn Wynnstay Group plc.

14. MASNACH A SYMIAU ERAILL SY'N DDERBYNIADWY

	GRŴP 2024 £'000	Coleg 2024 £'000	GRŴP 2023 £'000	Coleg 2023 £'000
Symiau sy'n ddyledus ymhen blwyddyn:				
Swm derbyniadwy drwy fasnach	1,227	873	3,059	2,666
Symiau sy'n ddyledus gan ymgymeriadau'r Grŵp:	-	-	-	-
Rhagdaliadau ac incwm cronedig	5,489	5,412	3,049	2,905
Symiau sy'n ddyledus gan Lywodraeth Cymru a chyrrff cysylltiedig	1,846	1,846	1,628	1,628
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Cyfanswm	8,562	8,131	7,736	7,199

15. STOC

	GRŴP 2024 £'000	Coleg 2024 £'000	GRŴP 2023 £'000	Coleg 2023 £'000
Stoc	<hr/> 677	<hr/> 677	<hr/> 695	<hr/> 695

Mae'r stoc yn cyfeirio'n bennaf at y da byw a gedwir i ddibenion addysgol. Ni chaiff ei brynu gyda'r bwriad i'w ailwerthu.

16. BUDDSODDIADAU CYFREDOL

	GRŴP 2024 £'000	Coleg 2024 £'000	GRŴP 2023 £'000	Coleg 2023 £'000
Adneuron tymor byr	-	-	3,000	3,000
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>3,000</u>	<u>3,000</u>

Nid yw'r Grŵp wedi buddsoddi mewn cyfrif adneuo sy'n gofyn am rybudd o 95 diwrnod i gael mynediad at yr arian yn y flwyddyn dan sylw (2023: 1). Delir yr adneuron gan fanciau sy'n gweithredu ym marchnad Llundain, wedi'u trwyddedu gan yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol, gyda mwy na 3 mis tan y dyddiad aeddfedu ar ddyddiad y fantolen.

17. CREDYDWYR: SYMIAU SY'N DDYLEDUS YMHEN BLWYDDYN

	GRŴP 2024	Coleg 2024	GRŴP 2023	Coleg 2023
Benthyciadau gan fanciau	-	-	125	125
Swm taladwy drwy fasnach	1,285	1,230	1,017	972
Trethiant arall a nawdd cymdeithasol	1,547	1,478	1,590	1,530
Croniadau ac incwm gohiriedig	5,741	5,735	9,164	8,981
Symiau sy'n ddyledus i Lywodraeth Cymru	888	888	2,733	2,733
Incwm gohiriedig – cyfalaf gan y llywodraeth	4,192	4,192	2,213	2,213
	<u>13,653</u>	<u>13,523</u>	<u>16,842</u>	<u>16,554</u>

Mae tâl gwyliau crynodol o £1,660K (2022: £1,798K) wedi'i gynnwys yn y cronniadau

18. CREDYDWYR: SYMIAU SY'N DDYLEDUS AR ÔL BLWYDDYN

	GRŴP 2024 £'000	Coleg 2024 £'000	GRŴP 2023 £'000	Coleg 2023 £'000
Incwm gohiriedig – cyfalaf gan y llywodraeth	<u>70,786</u>	<u>70,786</u>	<u>63,083</u>	<u>63,083</u>
	<u>70,786</u>	<u>70,786</u>	<u>63,083</u>	<u>63,083</u>

19. BENTHYCIADAU BANC A GORDDRAFFTIAU

Mae'r benthyciadau gan fanciau a'r gorddrafftiau i'w had-dalu fel a ganlyn:

	GRŴP 2024 £'000	GRŴP 2023 £'000
Ymhen blwyddyn neu lai	-	125
Rhwng blwyddyn a dwy flynedd	-	-
Cyfanswm	-	125

Talwyd rhandaliad olaf y benthyciad ym mis Gorffennaf 2024 ac nid oes unrhyw falansau dyledion sy'n ddyledus ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Roedd cyfanswm y benthyciad wedi'i sicrhau drwy gyfrwng taliad sefydlog ar gyfrif tir ac adeiladau rhydd-ddaliadol y Grŵp, sydd wedi'i ddadwymo nawr.

20. DARPARIAETHAU ERAILL

	Pensiynau Uwch £'000	Cyfanswm £'000
Ar 1 Awst 2023	2,646	2,646
Trosglwyddwyd o'r cyfrif incwm a gwariant	107	107
Ar 31 Gorffennaf 2024	2,753	2,753

Mae'r ddarpariaeth o ran pensiynau uwch yn ymwneud â chostau staff sydd eisoes wedi gadael eu swyddi gyda'r Grŵp. Cyfrifwyd y ddarpariaeth yn unol â chanllawiau a gyhoeddwyd gan y cyrff cyllido. Cyfrifwyd y ddarpariaeth eto yn dilyn y newid yn nhybiaeth y Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI) ynghylch y cynnydd mewn pensiynau.

Y prif dybiaethau o ran y cyfrifo hwn yw:

	2024	2023
Chwyddiant prisiau	2.8%	2.8%
Cyfradd ddisgowntio	4.8%	5.0%

21. DIGWYDDIADAU WEDI'R CYFNOD ADRODD

Cwblhaodd y Grŵp werthiant safle Penrallt ar 8 Awst 2024 am £176k, llai ffioedd o £11k. Nodwyd amhariad ar yr ased i'w werth gwerthiant yn y cyfrifon hyn.

Daeth Hyfforddiant Gogledd Cymru Cyfyngedig yn berchennog holl gyfalaf cyfranddaliadau cyffredin Fit UK Training and Education Limited, cwmni corfforedig yn y Deyrnas Unedig sy'n darparu Prentisiaethau a Chyrsiau Ffitrwydd a Hyfforddiant yn Lloegr, ar 1 Tachwedd 2024. Roedd y pris prynu yn £450k. Cafodd y cwmni gostau y gellir eu tadogi'n uniongyrchol o £30k hefyd. Bwriedir dangos y trafodyn hwn gan ddefnyddio'r dull cyfrifyddu ar sail prynu.

22. RHWYMEDIGAETHAU O RAN BUDDION WEDI'U DIFFINIO

Mae'r Grŵp yn cymryd rhan mewn dau gynllun pensiwn penodol: Cynllun Pensiwn Athrawon Cymru a Lloegr (TPS) i staff academiaidd a staff perthynol a Chynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (LGPS) i staff nad ydynt yn addysgu, a reolir gan Gyngor Gwynedd.

Cyfanswm costau pensiwn am y flwyddyn	2024	2023
	£'000	£'000
Cynllun Pensiwn Athrawon: y cyfraniadau a dalwyd	5,608	4,988
Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol:		
Y cyfraniadau a dalwyd	4,042	3,884
Cost FRS 102 (28)	<u>225</u>	<u>1,990</u>
Y gost i'r Datganiad ynghylch Incwm Cynhwysfawr	4,267	5,874
Cost pensiwn uwch i'r Datganiad ynghylch Incwm Cynhwysfawr	107	(515)
Cyfanswm cost pensiynau am y flwyddyn	<u>9,982</u>	<u>10,347</u>

Caiff costau pensiynau eu hasesu'n unol â chyngor actiwarïaid cymwys annibynnol. Cafodd y Cynllun Pensiwn Athrawon ei brisio ddiwethaf gan yr actiwarïaid ar 31 Mawrth 2020 a chafodd y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol ei brisio ddiwethaf gan yr actiwarïaid ar 31 Mawrth 2022.

Nid oedd unrhyw gyfraniadau'n ddyledus nac wedi'u rhagdalau naill ar ddechrau nac ar ddiwedd y flwyddyn ariannol.

Y Cynllun Pensiwn Athrawon

Mae'r Cynllun Pensiwn Athrawon yn gynllun budd statudol, cyfrannol, wedi'i ddiffinio, a lywodraethir gan Reoliadau Pensiynau Athrawon 2014. Mae'r Cynllun Pensiwn Athrawon yn gynllun heb ei ariannu ac mae aelodau'n cyfrannu ar sail "talwrth fynd" – mae'r cyfraniadau hyn, ynghyd â'r rhai a wneir gan gyflogwyr, yn cael eu credydu i'r Trysorlys. Mae'r Cynllun Pensiwn Athrawon yn gynllun pensiwn aml-gyflogwr ac nid oes digon o wybodaeth ar gael i gyfrifyddu ar sail buddion diffiniedig felly fe'i cyfrifyddir fel cynllun cyfraniadau diffiniedig.

Prisio'r Cynllun Pensiwn Athrawon

Dim llai na phob pedair blynedd mae Actwari'r Llywodraeth, gan ddefnyddio egwyddorion actiwarïaidd arferol, yn cynnal adolygiad actiwarïaidd ffurfiol o'r Cynllun Pensiwn Athrawon. Nod yr adolygiad yw nodi lefel y cyfraniadau yn y dyfodol. Mae prisiau cynllun actiwarïaidd yn dibynnu ar ragdybiaethau ynghylch gwerth costau yn y dyfodol, natur y buddion a llawer o ffactorau eraill. Cynhaliwyd yr adolygiad actiwarïaidd diwethaf o'r Cynllun Pensiwn Athrawon ar 31 Mawrth 2020, ac yn unol â'r Cyfarwyddiadau ynghylch Pensiynau Gwasanaethau Cyhoeddus (Prisiau a Chapio Costau Cyflogwyr) 2023 a'r Gyfradd Cyfraniad Cyflogwyr fe'i haseswyd gan ddefnyddio rhagdybiaethau a gytunwyd yn y Cyfarwyddiadau ac fe'i derbyniwyd ar y gyfradd asesu wreiddiol gan nad oedd unrhyw fecanwaith rheoli costau yn cael ei dorri.

Cyhoeddwyd yr adroddiad ar y prisio ar 26 Hydref 2023. Dyma brif ganlyniadau'r prisiad:

- cyfanswm rhwymedigaethau'r cynllun ar gyfer gwasanaeth (y swm cyfalaf oedd ei angen ar 31 Mawrth 2020 i ddiwallu llif arian y dyfodol mewn perthynas â buddion a enillir) o £262 biliwn.
- Gwerth asedau tybiannol (amcangyfrif o gyfraniadau yn y dyfodol ynghyd â'r enillion o'r buddsoddiadau tybiannol a ddelir ar y dyddiad prisio) o £222.2 biliwn
- Diffyg tybiannol o £39.8 biliwn mewn perthynas â gwasanaeth blaenorol (2016: £22 biliwn)
- Mae'r gyfradd disgownt yn 1.7% yn fwy na'r Mynegai Prisiau Defnyddwyr (2016: 2.4% yn fwy na'r Mynegai Prisiau Defnyddwyr (y newid sydd wedi cael yr arwyddocâd ariannol mwyaf)

Rhwymedigaethau o ran buddion wedi'u diffinio (parhad)

O ganlyniad i'r prisiad, pennwyd mai cyfraddau cyfraniadau'r cyflogwr fyddai 28.6% o'r cyflog pensiynadwy o 1 Ebrill 2024 hyd 31 Mawrth 2027 (o gynharu â 23.68% o dan y prisiad blaenorol yn cynnwys ardoll o 0.08% am weinyddu).

Cyfanswm y costau pensiwn a dalwyd i'r Cynllun Pensiwn Athrawon yn ystod y flwyddyn oedd £5,608,000 (2023: £4,987,000).

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol

Mae'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol yn gynllun buddion diffiniedig ac mae ei asedau'n cael eu cadw mewn cronfeydd ar wahân a weinyddir gan ymddiriedolwyr. Cyfanswm y cyfraniadau a wnaed yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Gorffennaf 2024 oedd £5,415,000 (2022 - £5,148,000) gyda'r cyflogwyr yn cyfrannu cyfanswm o £4,042,000 (2022 - £3,884,000) a'r gweithwyr yn cyfrannu cyfanswm o £1,358,000 (2023 - £1,264,000). Ar 1 Ebrill 2024, newidiodd cyfradd gyfrannu'r gweithwyr i fod yn ddibynnol ar eu cyflog fel y dangosir isod:

Newidiadau i'r bandiau

Y Band o 1 Ebrill 2023 2024	Y Band o 1 Ebrill 2023	Y Gyfradd Gyfrannu
Tâl Amser Cyflawn	Tâl Amser Cyflawn	
£0-£17,600	£0-£16,500	5.5%
£17,601 - £27,600	£16,501 - £25,900	5.8%
£27,601 - £44,900	£25,901 - £42,100	6.5%
£44,901 - £56,800	£42,101 - £53,300	6.8%
£56,801 - £79,700	£53,301 - £74,700	8.5%
£79,701 - £112,900	£74,701 - £105,900	9.9%
£112,901 - £133,100	£105,901 - £124,800	10.5%
£133,101 - £199,700	£124,801 - £187,200	11.4%
Mwy na £199,700	Mwy na £187,200	12.5%

RHWYMEDIGAETHAU O RAN BUDDION WEDI'U DIFFINIO (parhad)

Seiliwyd y wybodaeth ganlynol ar brisiad actiwaiaidd llawn o'r Gronfa ar 31 Mawrth 2020 a ddiweddarwyd hyd at 31 Gorffennaf 2024 gan actwari annibynnol cymwys.

	Ar 31 Gorffennaf 2024	Ar 31 Gorffennaf 2023
Cyfradd y cynnydd mewn cyflogau	3.25%	3.50%
Darpar gynnydd mewn pensiynau	2.75%	3.00%
Cyfradd ddisgowntio rhwymedigaethau'r cynllun	5.00%	5.05%
Cyfnwid pensiynau am gyfandaliadau	65%	50%

Cyfnwid

Mae'r tybiaethau cyfredol ynghylch marwolaethau'n cynnwys lwfans digonol ar gyfer gwelliannau yn y cyfraddau marwolaeth yn y dyfodol. Tybir y bydd y rhai a fydd yn ymddeol yn 65 yn byw am y niferoedd canlynol o flynyddoedd wedi hynny:

	Ar 31 Gorffennaf 2024	Ar 31 Gorffennaf 2023
	Blynyddoedd	Blynyddoedd
<i>Yn ymddeol heddiw</i>		
Dynion	20.4	20.4
Merched	23.7	23.7
<i>Yn ymddeol mewn 20 mlynedd</i>		
Dynion	21.6	21.7
Merched	25.5	25.5

RHWYMEDIGAETHAU O RAN BUDDION WEDI'U DIFFINIO (parhad)

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (parhad)

Dyma gyfran y Grŵp o asedau Cronfa Bensiwn Cyngor Gwynedd (amcangyfrifir bod cyfran y Grŵp yn 1.5%) a'r gyfradd adennill ddisgwyliedig:

	Gwerth Teg ar 31 Gorffennaf 2024 £'000	Gwerth Teg ar 31 Gorffennaf 2023 £'000
Gwerth teg yr asedau	178,057	159,765
Gwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun		
- Wedi'u cyllido	(125,057)	(117,662)
- Heb eu cyllido	(157)	(158)
Addasiad i Derfyn Uchaf yr Asedau	<u>(53,000)</u>	<u>(40,310)</u>
Asedau yn y cynllun	<u>(157)</u>	<u>1,635</u>
	2024 £'000	2023 £'000
Symiau a gynhwysir yn y costau staffio		
Costau gwasanaeth cyfredol	4,224	5,785
Costau gwasanaeth blaenorol	<u>58</u>	<u>24</u>
Cyfanswm	<u>4,282</u>	<u>5,809</u>
Symiau a gynhwysir yn yr incwm o fuddsoddiadau		
Incwm llog net	8,140	5,457
Llogau ar asedau'r cynllun	(6,027)	(4,779)
Llogau ar effaith terfyn uchaf yr asedau	<u>(2,036)</u>	<u>-</u>
	<u>77</u>	<u>678</u>
Symiau a gydnabyddir mewn Incwm Cynhwysfawr Arall		
Adenillion ar asedau'r cynllun pensiwn	7,270	(1,074)
Newidiadau yn y tybiaethau sy'n sail i werth presennol rhwymedigaethau'r cynllun	1,740	23,972
Newidiadau ar effaith terfyn uchaf yr asedau	<u>(10,654)</u>	<u>-</u>
Y swm a gydnabyddir mewn Incwm Cynhwysfawr Arall	<u>(1,644)</u>	<u>22,898</u>

RHWYMEDIGAETHAU O RAN BUDDION WEDI'U DIFFINIO (parhad)**Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (parhad)**

Symudiad yn (rhwymedigaeth)/asedau'r buddion net diffiniedig yn ystod y flwyddyn	2024	2023
	£'000	£'000
Gwarged/(Diffyg) yn y cynllun ar 1 Awst	1,635	20,359
Symudiad yn ystod y flwyddyn:		
Costau gwasanaeth cyfredol	(4,282)	(5,809)
Cyfraniadau cyflogwr	4,057	3,819
Llog net ar y (rhwymedigaeth)/ased ddiffiniedig	77	678
Enillion actiwaraid	9,010	22,898
Addasiad i Derfyn Uchaf yr Asedau	<u>(10,654)</u>	<u>(40,310)</u>
Buddion diffiniedig net asedau/(rhwymedigaeth) ar 31 Gorffennaf	<u>(157)</u>	<u>1,635</u>

Cysoni Asedau a Rhwymedigaethau

	2024	2023
	£'000	£'000
Newidiadau yng ngwerth presennol rhwymedigaethau buddion wedi'u diffinio		
Rhwymedigaethau o ran buddion wedi'u diffinio ar ddechrau'r cyfnod	117,820	134,316
Costau gwasanaeth cyfredol	4,224	5,785
Costau gwasanaeth blaenorol	58	24
Cost llogau	6,027	4,779
Cyfraniadau gan aelodau'r Cynllun	1,358	1,242
Enillion a cholledion profiad yn deillio o rwymedigaethau buddion wedi'u diffinio	(1,740)	(25,973)
Amcangyfrif o'r buddion a dalwyd	(2,518)	(2,339)
Y buddion a dalwyd nas cyllidwyd	(15)	(14)
Rhwymedigaethau o ran buddion wedi'u diffinio ar ddiwedd y cyfnod	<u>125,214</u>	<u>117,820</u>

Cysoni Asedau

Gwerth teg asedau'r cynllun ar ddechrau'r cyfnod	159,765	154,675
Llogau ar asedau'r cynllun	8,140	5,457
Adenillion ar asedau'r cynllun	7,270	(1,074)
Cyfraniadau cyflogwr	4,042	3,805
Cyfraniadau gan aelodau'r Cynllun	1,358	1,242
Enillion a cholledion profiad yn deillio o rwymedigaethau asedau wedi'u diffinio	-	(2,001)
Amcangyfrif o'r buddion a dalwyd	<u>(2,518)</u>	<u>(2,339)</u>
Gwerth teg asedau'r cynllun ar ddiwedd y cyfnod	<u>178,057</u>	<u>159,765</u>

RHWYMEDIGAETHAU O RAN BUDDION WEDI'U DIFFINIO (parhad)

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (parhad)

	2024
	£000
Gwerth presennol rhwymedigaethau buddion wedi'u diffinio	(125,214)
Gwerth teg asedau'r cynllun	<u>178,057</u>
A s e d a u n e t	52,843
Cyfyngiadau i derfyn uchaf yr asedau	<u>(53,000)</u>
Asedau net a gydnabyddir yn y fantolen	<u>(157)</u>

Mae gwerth cyfran y Grŵp o'r asedau net wedi'i gyfyngu oherwydd mai terfyn uchaf yr asedau yw gwerth mwyaf posibl y buddion economaidd sydd ar gael ar ffurf yr hawl ddiamedod i gyfraniadau llai o'r cynllun. Gwnaed addasiad cyfatebol i'r incwm cynhwysfawr arall a gydnabyddir yn y cyfnod.

Amcangyfrifir mai £3,945,000 fydd gwerth cyfraniadau'r cyflogwr am y flwyddyn a ddaw i ben 31 Gorffennaf 2025. Gwerth presennol rhwymedigaethau heb eu hariannu yw £157,000 (2023 - £158,000).

Mae'r Coleg yn ymwybodol fod y Llys Apêl wedi cadarnhau'r penderfyniad yn yr achos rhwng Virgin Media ac ymddiriedolwyr NTL Pension. Mae'r penderfyniad hwn yn cwestiynu dilysrwydd unrhyw addasiadau a wnaed o ran rheolau cynllun pensiwn wedi'i gontractio allan rhwng 6 Ebrill 1997 a 5 Ebrill 2016. Mae'r dyfarniad yn golygu y gallai rhai addasiadau hanesyddol yn effeithio ar hawliau adran 9(2B) fod yn annilys os na chafwyd y cadarnhad actiwaiaidd angenrheidiol dan Ddeddf Cynlluniau Pensiwn 1993. Nes y bydd rhagor o ymchwiliadau wedi'u gwneud gan Adran Actwari Llywodraeth y Deyrnas Unedig a/neu unrhyw weithredu deddfwriaethol gan y llywodraeth, mae effaith potensial hyn, os o gwbl, ar brisiad rhwymedigaethau'r cynllun yn parhau'n anhysbys.

23. NODIADAU I GYD-FYND Â'R DATGANIAD LLIF ARIAN

Dadansoddiad cyfunol o newidiadau mewn cronfeydd net

	Ar 1 Awst 2003 Llif arian		Lesau cyllid newydd	Newidiad- au nad ydynt yn arian parod	Newidiad- au mewn gwerth ar y farchnad ac mewn cyfraddau cyfnewid	Ar 31 Gorffennaf 2004
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Arian parod mewn llaw, ac yn y banc	24,123	(4,421)	-	-	-	19,702
	<u>24,123</u>	<u>(4,421)</u>	-	-	-	<u>19,702</u>
Benthyciadau gan fanciau	(125)	125	-	-	-	-
Buddsoddiadau mewn asedau cyfredol	3,000	(3,000)	-	-	-	-
Cronfeydd net	<u>26,998</u>	<u>(7,296)</u>	-	-	-	<u>19,702</u>

24 YMRWYMIADAU O RAN CYFALAF (Y GRŴP A'R COLEG)

Y Grŵp a'r Coleg

	2024 £'000	2023 £'000
Ymrwymadau a contractiwyd ar 31 Gorffennaf	<u>3,242</u>	<u>13,286</u>

Nid oes ymrwymadau o ran prydlesi ariannol yr ymgwymerwyd â hwy ond nas darparwyd ar eu cyfer eto yn y datganiadau ariannol.

25 YMRWYMIADAU O DAN BRYDLESI GWEITHREDOL (Y GRŴP A'R COLEG)

Mae cyfanswm isafswm y taliadau prydles yn y dyfodol o dan brydlesi gweithredol nad oed modd eu diddymu fel a ganlyn.

Y Grŵp a'r Coleg

	2024 £'000	2023 £'000
Taliadau dyledus		
Ymhenn llai na blwyddyn	37	31
Ymhenn llai na blwyddyn ond dim llai na phum mlynedd	161	156
Ymhenn mwy na phum mlynedd	140	182
	<u>338</u>	<u>369</u>

26 TRAFODION PARTÏON PERTHYNOL

Oherwydd natur gweithrediadau'r Grŵp a chyfansoddiad bwrdd y llywodraethwyr (sy'n cynnwys cynrychiolwyr o sefydliadau lleol sy'n rhan o'r sector cyhoeddus a'r sector preifat), mae'n anochel y cynhelir trafodion gyda sefydliadau y mae gan aelod o fwrdd y llywodraeth fuddiant ynddynt.

Cynhelir yr holl drafodion sy'n ymwneud â sefydliadau y mae gan aelod o fwrdd y llywodraethwyr fuddiant ynddynt o hyd braich ac yn unol â rheoliadau ariannol a gweithdrefnau caffael arferol y Grŵp.

Mae'r Grŵp yn cefnogi'r saith egwyddor mewn perthynas â bywyd cyhoeddus a amlinellwyd gan Bwyllgor Nolan. O ran hyn, cred y Grŵp fod yr egwyddor o fod yn agored yn golygu bod gofyn datgelu trafodion nad yw'n ofynnol yn ôl FRS 8. Felly, nodir isod gyfanswm y taliadau a wnaed gan sefydliadau sydd â chysylltiad ag aelod o'r Bwrdd.

Ni fu unrhyw ddileadau yng nghyswllt trafodion partïon perthynol.

Nid oes unrhyw Lywodraethwr wedi derbyn unrhyw gydnabyddiaeth ariannol na thaliadau wedi'u hepgor gan y coleg na'i is-gwmnïau yn ystod y flwyddyn (2022: Dim

North Wales Training Limited - is-gwmni Grŵp Llandrillo Menai

Cyfanswm y trafodion prynu yn ystod y flwyddyn oedd £114k (2023: £93k). Cyfanswm y trafodion gwerthu yn ystod y flwyddyn oedd £32k (2023: £30k). Roedd swm o £8k yn ddyledus i North Wales Training Limited (2023:

£dim) ar ddiwedd y flwyddyn, a dim balansau'n ddyledus dan Ddyledwyr.

Yn ystod y flwyddyn gwnaeth North Wales Training Ltd. gyfraniad o £412,974 (2023 - £524,283) i Grŵp Llandrillo Menai.

27 CRONFA ARIANNOL WRTH GEFN

Dosbarthwyd dyraniad Grŵp Llandrillo Menai fel a ganlyn:

	2024	2023
	£'000	£'000
Grantiau AdAS	721	835
Grant AdAS (dygwyd ymlaen)	6	82
Talwyd i fyfyrwyr	(655)	(886)
Costau Gweinyddu	(22)	(25)
Cyfunwyd yn y datganiadau ariannol	-	-
Grant AdAS (dygwyd ymlaen)	(44)	(6)
Dychwelwyd i Lywodraeth Cymru	6	-

Mae grantiau'r Gronfa Ariannol Wrth Gefn ar gael i fyfyrwyr yn unig. Gweithredu fel asiant talu yn unig a wna'r coleg. Felly mae'r grantiau a dosbarthu'r arian cysylltiedig wedi'u heithrio o'r Datganiad ynghylch Incwm Cynhwysfawr.